

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

2010-yil 28-yanvar № 12 (2737) payshanba

Мамлакатимиизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш – устувор мақсадимиздир

**Президент Ислом Каримовнинг
Ўзбекистон Республикаси Олий
Мажлиси Қонунчилик палатаси ва
Сенатининг қўшма мажлисидаги
маъруzasи**

Ассалому алайкум, ҳурматли депутатлар!

Хурматли сенаторлар!

Қадрли дўстлар!

Аввалимбор, барчангизни бўлиб ўтган сайловларда эришган муносаб галабангиз билан, Сизларга сайловчилар, мамлакатимииз ахолиси томонидан кўрсатилган юксак ишонч билан табриклаб, Сиз, халқ вакилларига ўзимнинг чукур ҳурмат-эҳтиромини билдиришдан хурсандман.

Аминманки, ҳақли равишда Сизларга кўрсатилган бу ишонч – биринчи навбатда барчангизнинг шахсиятингизга, билим, тажрибангиз, фидокорона меҳнатингизга, энг аввало, мамлакатимиизнинг обрў-эътибори ва равнақи, эл-юртимиз фаровонлигини янада юксалтириш йўлида кўшаётган муносаб хиссангизга халқимиз томонидан билдирилган ҳурмат ифодасидир.

Айни вақтда бу ишонч умумхалқ сайловларида сизлар вакили бўлиб иштирок этган сиёсий партияга, ижтимоий ҳаракатга билдирилган ишонч белгисидир.

Шу борада, ўйлайманки, шу залда ўтирган барча депутатлар яхши англомақда, буларни, яъни, халқимиз томонидан билдирилган катта умидни, ҳар қайсингиз ўзингизнинг ҳалол амалий меҳнатингиз билан оқлашингиз зарур бўлган аванс – насиya, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Сизларнинг эътиборингизни яна бир ўта муҳим ҳолатга жалтэтмоқчиман. Сизларнинг обрўйингиз – бу Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг обрўси, республикамиз парламентининг обрўси, моҳият эътиборига кўра, мамлакатимиизнинг обрўси эканини ҳеч қанон унумаслигингизни истардим.

Хурматли дўстлар!

Бугун Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида 2009 йил 27 декабр куни Қонунчилик палатаси, Қорақалпогистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва маҳаллий кенгашларга бўлиб ўтган сайловлар ҳақида ва шунингдек, 2010 йилнинг 10 январ куни ана шу идораларга ўтказилган тақорорий сайловлар хусусида ортиқча гапиришининг ҳожати йўқ, деб ўйлайман.

Ушбу сайловлар ҳақида мамлакатимииздаги тегишли ваколатга эга бўлган тузилмалар кузатувчилари ва жамоатчилигимиз томонидан, Ўзбекистонда аккредитациядан ўтган хорижий ташкилот ва кузатувчilar томонидан ҳам атрофлича, етарли ва холис баҳолар берилди.

Барча-барча берилган баҳо ва тафсилотларда аввало сайловчиларимизнинг овоз бериш пайтида умумий фаоллик, очиқлик ва ошкоралик, миллий ва халқаро қонунчилик меъёрлари ва талаблariга риоя қилиш муҳити яққол намоён бўлгани таъкидланди.

Бу ўз навбатида жамиятимиизнинг ўтган давр мобайнида демократик ўзгаришлар, ҳар қайси фуқаронинг танлаш эркинлигини таъминлаш ва кучли фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида том маънода қандай улкан қадамлар кўйганини яна бир бор тасдиқлади.

Қонунчилик палатасига 30 фойзга яқин, маҳаллий кенгашларга эса таҳминан 20 фойздан кўпроқ депутатлар сайловларнинг тақорорий босқичидан – иккинчи турдан ўтишга мажбур бўлганининг ўзи – ушбу сайловларимиз нақадар демократик асосда бўлиб ўтганининг, ҳеч шубҳасиз, яққол исботи, десак, тўғри бўлади.

(Давоми 2-3-4 бетларда)

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлиси тўғрисида АҲБОРОТ

**Тошкентда 27 январ куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди.**

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

Мажлислар залида Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотлари раҳбарлари, хорижий давлатлар әлчилари, дипломатик корпус, халқаро ташкилотларнинг вакиллари, мамлакатимииз ва хорижий оммавий аҳборот воситалари мухбирлари иштирок этди.

Мажлисни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Д. Тошмуҳамедова бошқарди.

Кун тартиби тасдиқланганидан кейин, депутатлар ва сенаторлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг янги сай-

ланган Олий Мажлис олдида ўз ваколатларини зиммасидан сокит қўлиши тўғрисидаги мурожаатини кўриб чиқиб, уни қондириди, ҳукumatga унинг янги таркиби шакллантирилгunga қадар ўз вазифасини бажаришни давом эттириб туриш топширилди.

Қўшма мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Мамлакатимиизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш – устувор мақсадимиздир» мавzuida маъруза қўлди.

(Давоми 5-бетда)

Мамлакатимизни модернизация қилиш ва құчли фуқаролик жамияти барпо этиш – үстүвөр мақсадимиздир

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий

Мажлиси Конунчиллик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузаси

(Боши 1-бетда)

Бўлиб ўтган сайловлар аҳолимизнинг юксак ижтимоий-сиёсий маданиятини, унинг сиёсий ва фуқаролик онг даражаси тобора ўсиб бораётганини, сайловчилар мамлакатни ислоҳ этиш ва модернизация қилиш жараёнларини чукурлаштириш йўлидан изчил илгарилаб бораётганимизни кенг кўллаб-куватлаётганини намойиш этди.

Энг муҳим, мазкур сайловлар давлатимиз ҳәтида юз бергаётган барча туб ўзгариш ва янгилишлар жараёни орқага қайтариб бўлмайдиган қонуний тус олганини яна бир бор кўрсатди.

Энг муҳим хulosаси шундан иборатки, бу сайловлар бугунги кунда ҳәтилизни демократлаштириш ва либераллаштириш сарҳисоб қиласи эканмиз, айтиш мумкин, парламентнинг професионал органи сифатида доимий фаoliyat олиб борадиган, конунчиларни ишлаб чиқадиган ва қабул қиладиган қўйи палатаси ва ҳудудий вакиллик органи сифатида минтақаларимизнинг манфаатларни тўлиқ акс этирадиган юқори палата бўлмиш Сенатни шакллантириш бўйича асосий вазифалар, умуман олганда, муваффақиятли ҳал қилинди.

Қабул қилинаётган қонун ҳужжатларининг сифати ва асосланиши тубдан яхшиланди. Умумдавлат ва минтақавий манбаатлар ўртасидаги мутаносиблик ва ўйғонлик янада самарали таъминланмоқда.

Сиёсий партияларнинг мамлакатимиз олий қонунчиллик органи, жойлардаги ҳокимият вакиллик органлари фолиятидаги роли ва таъсири сезиларни даражада ошди.

Қонунчилик палатасида биринчи марта парламентдаги кўпчилик – Тадбиркорлар ва ишбильармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси, «Миллий тикланиш» демократик партияси ва шунингдек, «Адолат» социал-демократик партияси фракцияларини бирлаштирган Демократик блок шаклланди. Айни вақтда Ўзбекистон ҳалқ демократик партияси фракцияси тимсолида парламентдаги муҳолифат ташкил топди.

Олий Мажлиснинг қонун ижодкорлиги фаoliятида мамлакатимизда иктиносидий соҳада амалга оширилаётган таркиби ўзгаришларни, кулаг инвестицион мухитни шакллантириш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва техник қайта жиҳозлаш, банк-молия тизимини ривожлантиришни норматив-хуқуқий жиҳатдан таъминлаш масалалари алоҳида ўрин эгаллади.

Бу даврда хусусий мулкни хуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилишни кучайтириш, мамлакатимизда ҳар томонлама баувват мулк эгалари синфини шакллантириш, фермерлик ҳаракатини мустахкамлаш, иктиносидиётни янада либераллаштиришни таъминлаш, тадбиркорлик, аввало кичик бизнес фаoliyatini ривожлантириш учун кулаг шароитлар яратиш, кенг тармоқли бозор инфраструктуруни барпо этишини кўзда тутадиган қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинди.

Аҳоли даромадлари ва ҳалқ фаронлигини узлуксиз ошири бориш, кенг миқёсдаги ижтимоий дастурларни муваффақиятли амалга ошириш масалалари парламентнинг эътибор марказида бўлди.

Иктиносидий ислоҳотларни қонуний жиҳатдан таъминлашга йўналтирилган бундай ва бошқа бир қатор тадбирлар 2009-2012 йилларга мўлжалланган, жаҳон молиявий-иктиносидий инқирозининг салбий оқибатларини имкон қадар камайтиришга қаратилган Инқирозга қарши ҷоралар дастурини самарали амалга оширишни хуқуқий таъминлаш, дунёдаги саноқли давлатлар қаторида Ўзбекистонга иктиносидётнинг барқарор ўсиш суръатларини сақлаб қолиш ва аҳолининг реал даромадларини ошириш имконини берди.

Бу хulosаларни тасдиқлайдиган рақамлар ҳақида гапирадиган бўлсак, оғир келган 2009 йилда мамлакатимизнинг ялпи ички маҳсулоти 8,1 фоизга ўсгани, саноат соҳаси 9 фоизга, иктиносидётимизга жалб этилган инвестициялар ҳажми 26 фоизга, шу жумладан, ташки инвестициялар 68 фоизга ошга-

ни, ташки савдонинг ижобий салдоси 2,3 миллиард доллардан кўпроқни ташкил этгани, ўртача ойлик даражасининг ўсиши 40 фоизга, аҳоли даромадлари эса 26,5 фоизга кўпайганини таъкидлаш лозим. Мана шу мисолларнинг ўзиёқ биз ёришган кўпигина ютуқларнинг яққол далили бўла олади, десак, айни ҳақиқатни айтган бўлмаз.

Шуни таъкидлаш керакки, парламентимиз суд-хуқуқ тизимини чукур ислоҳ қилиш ва либераллаштириш, суд ҳокимиятининг амалдаги мустақиллигини таъминлаш бўйича мамлакатимизда олиб борилаётган кенг миқёсли ишларга ҳам салмоқли ҳисса қўшди. Ўтган беш йил мобайнида қабул қилинган 58 та қонунга мувофиқ, суд-хуқуқ тизимида ислоҳотлар янада чукурлаштирилди.

Шу даврда жиноий жазо тизимини либераллаштириш, амалда суд ҳокимиятининг мустақиллигини таъминлаш жараёнларига катта эътибор берилди. Адвокатура институти ислоҳ этилди. Суд қарорларини ижро этиши тизими, прокуратура фаoliyati такомиллаштирилди, бутун суд-хуқуқ тизимини босқичма-босқич демократлаштиришга қаратилган бошқа бир қатор чора-тадбирлар амалиётга татбиқ этилди.

Мамлакатимизда 2008 йил 1 январдан бошлаб ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида, шунингдек, фуқароларни камоқча олишга санкция бериш хуқуқини прокуратурадан судларга ўтказиш тўғрисида 2007 йилда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси қонулари бутун дунёда улкан қизиқиши ва эътибор уйғотди. Мазкур чора-тадбирларнинг жорий этилиши билан Ўзбекистонда дунёдаги энг инсонпарвар, либерал жиноий жазо тизимларидан бирни яратилди.

Демократик ислоҳотларнинг муҳим таркиби қисми бўлган фуқаролик жамиятини институтларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, мустақил оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш бўйича ҳам кўп ишлар амалга оширилди.

Кейинги йилларда оммавий ахборот воситаларини янада демократлаштириш ва либераллаштириш, олиб борилаётган ижтимоий-сиёсий ва социал-иктиносидий ислоҳотларнинг очиқлиги ва ошкоралигини таъминлашда уларнинг фаoliyati ошириш, медиа маконга илғор ахборот-коммуникация технологияларини бевосита жорий этишига қаратилган қарийб 10 та қонун ҳужжати қабул қилинди.

2008 йилнинг июл ойида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳар икки палатаси кенгашларининг «Нодавлат нотижорат ташкилотларини, фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини кўллаб-куватлашни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қўшма қарори қабул қилинди.

Бу ҳужжат нодавлат нотижорат ташкилотларнинг, фуқаролик жамиятини институтларини мустақил ривожлантишини босқичма-босқич таъминлаш, мамлакатимиз демократик янгилаш жараёнида уларнинг роли ва аҳамиятини кучайтириш йўлида яна бир муҳим қадам бўлди.

Мазкур қўшма қарорга биноан нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларни мустақил ривожлантиши манбаларини шакллантиришнинг мустақил, демократик принципларга асосланган тизими яратилди.

Хурматли мажлис қатнашчилари! Эришилган ютуқларни қайд этар эканмиз, шу билан бирга, аввали парламентимиз фаoliyatiдаги камчилик ва нуқсонлар, фойдаланилмасдан қолган имкониятлар ҳақида ҳам айтуб ўтишни

зарур, деб биламан. Бугун, Олий Мажлиснинг келгуси беш йилдаги фаолиятининг асосий вазифалари ва үстувор йўналишлари белгилаб олинаётган бир пайтда бу айниқса муҳимdir.

Биринчидан, шуни тан олиш керакки, Конунчиллик палатаси фаолиятидаги энг катта камчиликлардан бири унинг қонун ижодкорлиги ишлари бўйича чукур ва ҳар томонлама пухта ишлаб чиқилган, мамлакатимизда амалга оширилаётган социал-иктиносидий, ижтимоий-сиёсий ислоҳотлар жараёнининг талаблари билан узвий боялиқ бўлган, узоқ истиқболга мўлжалланган ўз дастурига эга эмаслигига кўринади.

Бу кўпинча қонунларнинг аниқ бир тизимга риоя қилмаган ҳолда, уларнинг қонунчиллик ташаббуси хукуқига эга бўлган субъектлар томонидан киритилишига қараб қабул қилинишига олиб келаётган сабаблардан биридир.

Иккинчидан, иктиносидий, гуманитар соҳаларда жадал ривожлананётган ислоҳотларни амалга ошириш учун ҳаётин зарур бўлган қонунларни киритилиши ташаббуси булиларни чиқишида ва уларнинг қабул қилинишини тезлаштиришда депутатлар корпусининг сусткашилиги, бу борада етарлича фаоллик кўрсатмаётгани жиддий камчилик ҳисобланади. Кейинги беш йил мобайнида Конунчиллик палатасига тақдим этилган 297 та қонун лойиҳасидан атиги 44 таси депутатлар ташаббуси билан киритилган.

Айни пайтда, 42 та қонун лойиҳаси бевосита Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тақдим этилган, 160 тадан зиёд қонун лойиҳаси эса мамлакатимиз ҳукумати томонидан киритилган бўлиб, уларнинг аксарият қисми Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари ва қарорларининг ижросини таъминлаш муносабати билан тақдим этилган.

Унингдек, қабул қилинаётган қонунларнинг сифатини тубдан яхшилаш талаб этилади. Уларнинг кўпчилиги амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгариши, тузатиш ва кўшимчалар киритилиши ташаббуси булиларни чиқишида ва ахборот воситаларини ривожлантиришига қаратилган бўлиб, кодификациялашиши характерига, яъни, муайян даражада тизимлашув мазмунига эга эмас.

Қабул қилинадиган қонун лойиҳада амалдаги қонун ҳужжатларидан фарқ қиладиган тафовутларга, тадбирларга йўл кўйилганини, бошқа ҳужжатларга ҳавола қилиш ҳолатлари кўплигини қайд этиш лозим.

Баъзан қонунчиллик қонунларда аксарият ўринларда ана шу қонун ҳужжатларининг ҳаётга татбиқ этилишини таъминлаштиришда нотижорат ташкилотларнинг мавжуд эмаслигига кўзга ташланади. Бу эса ўз-ўзидан ушбу ҳужжатларнинг кўлланишини сезиларли даражада кийинлаштиради, қонунларнинг ижро этилмаслигига, хукуқий нигилизмга, яъни ҳар қандай хукукий норманинг инкор қилинишига, хукуқни кўллаш амалиёти самарадорлигининг пасайишига олиб келади.

Тўртнинчидан, қонунда кўзда тутилган депутатлик назорати ва хукуқни кўллаш амалиётини таъминлаштиришга таъсир кўрсатиш шаклларидан суст фойдаланилмоқда.

Кўйи палата фаолият юритган бутун давр мобайнида атиги бир нечта, хусусан, инновацион технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, кимё саноати корхоналари курилишини жаддлаштириш ва янги турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш билан боялиқ масалалар бўйича парламент сурʼи амалга оширилганини албатта етарли деб бўлмайди.

(Давоми 3-4-бетларда)

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ**

«Баркамол авлод йили» Давлат дастури тўғрисида

Мамлакатимизда соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш, ёшларнинг ўз ижодий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариши, мамлакатимиз йигит-кизларини XXI аср талабларига тўлиқ жавоб берадиган хар томонлама ривожланган шахслар этиб вояяга етказиш учун зарур шарт-шароитлар ва имкониятларни яратиш бўйича кенг кўламли аник йўналтирилган чора-тадбирларни амалга ошириш мақсадида, шунингдек, Ўзбекистон Республикасида 2010 йилнинг «Баркамол авлод йили» деб эълон килингани муносабати билан:

1. «Баркамол авлод йили» Давлат дастури тасдиқлансан. Унда қуйидагилар асосий вазифалар этиб белгилансин:

боловар ва ёшларнинг ҳуқук ва манфаатларини ҳимоя қилишга, уларни баркамол ривожлантишининг ҳукуқий асосларини мустаҳкамлашга қаратилган меъёрий-ҳукуқий базани токомиллаштириш, амалдаги қонунчилик ҳамда меъёрий ҳужжатларга замон талабларига мос ўзgartириш ва кўшимчалар киритиш;

«Соғлом она – соғлом бола» дастурини изчил амалга ошириш асосида соғлом авлодни вояяга етказиш борасидаги чора-тадбирларни янада кучайтириш, оналар ва болаларнинг репродуктив саломатлигини муҳофаза қўлиш тизимини токомиллаштириш, профилактика га асосланган соғлиқни сақлаш тизимини устувор ривожлантириш, тиббий хизмат моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, соғлом болалар туғилиши ва уларни тарбиялаш билан боғлиқ масалалар юзасидан аҳоли ўртасида тушунтириш ҳамда маслаҳат ишларини кучайтириш;

таёйланаётган мутахассисларга реал иқтиодиёт тармоқлари ва соҳаларидаги мавжуд талабга алоҳида эътибор қаратган ҳолда, ўсиб келаётган ёш авлодга таълим ва тарбия бериш соҳасидаги моддий-техника базани янада мустаҳкамлаш, ундан оқилюна ва самарали фойдаланишни таъминлаш, давлат таълим стандартлари, ўқув даствурлари ва ўқув-услубий адабиётларни токомиллаштириш;

таълим жараёнига янги ахборот-коммуникация ва педагогик технологияларни, электрон дарсликлар, мультимедиа воситаларини кенг жорий этиш орқали мамлакатимиз мактабларида, касб-хунар коллежлари, лицейлари ва олий ўқув юртларида ўқитиш сифатини тубдан яхшилаш, таълим муассасаларининг ўқув-лаборатория базасини замонавий турдаги ўқув ва лаборатория ускуналари, компьютер техникини билан мустаҳкамлаш, шунингдек, ўқитувчилар ва мураббийлар меҳнатини моддий ҳамда маънавий рағбатлантириш бўйича самарали тизимни янада ривожлантириш;

замонавий ахборот ва коммуникация технологиялари, рақамли ва кенг форматли телекоммуникация алоқа воситалари ҳамда Интернет тизимини янада ривожлантириш, уларни ҳар бир оила ҳаётiga жорий этиш ва кенг ўзлаштириш;

ёш авлодни жисмонан баркамол этиб тарбиялаш, болалар спортини ривожлантириш соҳасида, ёшларни, айниқса, қишлоқ қизларини спорт билан мунтазам шуғулланишга кенг жалб этиш, янги спорт мажмуаларини, стадионлар ва иншоотларни куриш, уларни замонавий спорт анжомлари ва жиҳозлари билан таъминлаш, ююри малакали устоз ва мураббийлар билан мустаҳкамлаш бўйича амалга оширилаётган ишларни изчил кучайтириш;

иқтисодиётни таркибий ўзгартиришининг муҳум йўналиши, аҳоли ва ўрта синф мулкорлари даромадларини шакллантириш асоси бўлган кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни янада рағбатлантириш, бу соҳадаги мавжуд муаммоларни ҳал этиш, ёшлар, аввалимбор, касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасалари битирувчиларни, айниқса, қишлоқ жойларда тадбиркорлик фаoliyatiга кенг жалб этиш учун шароит яратиш;

имл-фанини янада ривожлантириш, иқтидорли ва қобилиятли ёшларни имлмий фаолиятга кенг жалб этиш, уларнинг ўз ижодий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариши учун шароит яратишга доир комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш;

ёш оиласарга ғамхўрлик қилиш ишларини кучайтириш, уларни ҳукуқий ва ижтимоий му-

ҳофаза қилишни таъминлаш, жисмонан ва ҳар томонлама ривожланган баркамол авлодни миллий ва умуминсоний қадриятлар ҳамда Ватанга мухаббат руҳида тарбиялаш борасида жамиятнинг муҳим бўғини бўлган соғлом ва мустаҳкам оилани шакллантириш учун зарур шарт-шароитларни яратиш;

ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, уларни ичкиликбозлиқ ва гиёҳвандлик иллатларидан, бошқа турли ҳало-катли таҳдидлар ҳамда биз учун ёт бўлган диний ва экстремистик таъсиirlардан, тубан «оммавий маданият» хуружларидан ҳимоя қилишга доир комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш;

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 9 декабрдаги 3329-фармойишига биноан тузилган Республика комиссиясига «Баркамол авлод йили» Давлат дастури бажаралишини ташкил этиш ва унинг ижроси мониторингини амалга ошириш вазифаси юклансин.

3. «Баркамол авлод йили» Давлат дастурини амалга ошириш бўйича Республика комиссияси (Ш.М.Мирзиёев):

икки ҳафта муддатда вазирlikлар, идоралар, ҳўжалик бирлашмалари, жамоат ташкилотлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларини томонидан ҳар бир вазирlik, идора, минтақа, шаҳар, туман ва аҳоли пункти бўйича ҳудудлар ҳамда тармоқларга оид «Баркамол авлод йили» дастурлари ишлаб чиқилиши ва қабул қилинишини таъминласин;

мазкур Дастурнинг бўйимлари ва бандларини давлат ҳамда ҳўжалик бошқаруви Республика органлари, маҳаллий давлат ҳокимиyati органлари ва бошқа ташкилотлар даражасида тўлиқ ва ўз вақтида бажариш ишларини мувофиқлаштиrsин, Дастурга киритилган тадбирларнинг амалга оширилиши устидан тизимли назорат ўрнатсан;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонига ҳар чорак якун бўйича «Баркамол авлод йили» Давлат дастурида тасдиқланган тадбирларнинг бажарилиши тўғрисида ахборот тақдим этсан.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамаси (Ш.М.Мирзиёев) Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри ва туманлар (шахарлар)да Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва тегишли ҳудудлар ҳокимлари раҳбарлигида Дастурни амалга ошириш бўйича тегишли комиссиялар ташкил этилишини таъминласин, уларнинг зиммасига Дастурда кўзда тутилган тадбирларни сўзсиз ва тўлиқ амалга ошириш бўйича шахсий жавобгарлик юкласин.

5. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Миллий телерадиокомпанияси ва бошқа оммавий ахборот воситалари:

аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида «Баркамол авлод йили» Давлат дастурининг мақсад ва вазифаларини кенг тушунтириш;

Дастурнинг амалга оширилиши тўғрисида мунтазам ахборот бериб бориши, давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, жойлардаги давлат ҳокимиyati органлари, жамоат ва нохукумат ташкилотларнинг Дастурда кўзда тутилган тадбирларни амалга ошириш бўйича кўшган амалий ҳиссасини ёритишни таъминласин.

6. Мазкур қарор ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Баш вазiri Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 27 январ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ
МАЖЛИСИ ҚОНУЧИЛИК ПАЛАТАСИННИГ
ҚАРОРИ**

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири номзодини тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимномасини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ҚАРОР КИЛАДИ:

1. Мирзиёев Шавкат Миромонович Ўзбекистон Республикаси Бош вазири этиб тасдиқлансан.
2. Ушбу Қарор Ўзбекистон Республикаси Президентига юборилсан.
3. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси
Қонунчилик палатасининг
Спикери

Д.ТОШМУҲАМЕДОВА

Тошкент шаҳри,
2010 йил 27 январ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ
МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ
ҚАРОРИ**

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири номзодини тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимномасини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати ҚАРОР КИЛАДИ:

1. Мирзиёев Шавкат Миромонович Ўзбекистон Республикаси Бош вазири этиб тасдиқлансан.
2. Ушбу Қарор Ўзбекистон Республикаси Президентига юборилсан.
3. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг Раиси

И.СОБИРОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 27 январ

**Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатаси ва Сенатининг
қўшма мажлиси тўғрисида
АХБОРОТ**

(Боши 1-бетда)

Мажлисда давлатимиз раҳбари маъruzasiда кўтирилган маъсалалар юзасидан Ўзбекистон Либерал-демократик партияси фракцияси раҳбари Б.Ёкубов, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси М.Хўжамбердиев, Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракцияси раҳбари У.Вафоев, Хоразм вилояти хотин-қизлар қўмитаси раиси, сенатор Ш.Хўжаниёзова, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси фракцияси раҳбари У.Муҳаммадиев, Ўзбекистон Фанлар Академиясининг Қорақалпоғистон бўлими раиси, сенатор Н.Аимбетов, «Адолат» социал-демократик партияси фракцияси раҳбари И.Саиназаров, Республика шошилинг тиббий ёрдам иммий маркази директорининг ўринбосари, сенатор Е.Борисова, Ўзбекистон Экологик ҳаракати депутатлар гурухи раҳбари Б.Алихонов сўзга чиқди. Сўзга чиққанлар Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов маъruzasiда коидалар ва хуносаларни кўллаб-куватладилар.

Давлатимиз раҳбарининг маъruzasi бўйича Олий Мажлис палаталарининг маърузада кўйилган вазифаларни амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш тўғрисидаги қўшма қарори қабул қилинди.

Давлатимиз раҳбари, шунингдек, Олий Мажлис кўриб чиқиши учун Ўзбекистон Республикаси Бош вазири лавозимига Ш.Мирзиёев номзодини тақдим этди.

Парламент аъзолари кўрсатилган номзодни маъқуллади ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазири этиб Ш.Мирзиёевни тасдиқлади. Ушбу масала бўйича Олий Мажлис палаталари тегишил қарорлар қабул қилди.

Шу билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлиси ўз ишини яқунлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси тўғрисида АҲБОР ОТ

**Тошкентда 26 январ куни Ўзбекистон Республикаси Олий
Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди.
Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом Каримов иштирок этди.**

Марказий сайлов комиссияси раиси Мирзо-Улугбек Абдусаломов мажлисни очиб, Олий Мажлиснинг Сенатини шакллантириш якунлари тўғрисида аҳборот берди ва сайланган сенаторларни табриклиди.

Сенаторлар кун тартибини тасдиқлаб, Сенат биринчи мажлиснинг муваққат котибиятини, электрон тизимдан фойдаланиш бўйича муваққат назорат гурӯҳини сайладилар.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

— Авваламбор, бугун сизлар билан мана шу муҳташам залда учрашиб турганимдан хурсанд эканимни билдириб, сизларни халқимизнинг катта ишончига, яъни Олий Мажлисимизнинг юқори палатасига аъзо бўлиб, сенатор деган юксак номга сазовор бўлганингиз билан чин қалбимдан табриклиб, барчангизга ўзимнинг самимий хурматим ва эзгу тилакларимни изҳор этаман, — деди давлатимиз раҳбари.

Бугун Сенатнинг биринчи мажлисида қатнашашётган депутатлар — булар илгари ҳам сенаторлик вазифасини бажариб, тажриба топган ҳалқ вакиллари бўладими, илк бор ана шундай юксак шарафга муносаб бўлган инсонлар бўладими, бундан қатъи назар, сизларнинг барчангиз қандай катта ҳаяжон ва кайфиятда эканингизни сезиш, кўриш қийин эмас, деб таъкидлди Президентимиз.

Ҳар қайси одамнинг ҳаётида унинг катта-кичик лавозимга кўтарилиши учун қанча ишонч билдирилмасин, инсон ҳар доим баридир ўзига нисбатан эл-юрт томонидан кўрсатилган хурмат-эътиборни янгитдан хис қилиши, ўзгача ҳаяжонда, шукроналик ва миннатдорлик кайфиятида бўлиши табиий.

Шу маънода, бугун мана шу залда тўплangan Сенат аъзоларининг аксарияти очиқлик ва ошкоралик, холислик ва ҳаққонийлик руҳида, кескин курашларда ўтган сайловларда голиб чиқиб, аввал маҳаллий кенгашларга кейин эса Олий Мажлиснинг юқори палата-сига сайланниб, қандай ма-

шақатли танлов ва синовдан ўтганларини яхши англайдилар.

Айнан пайтда бу ҳолат Сизларнинг зиммангизга нақадар улкан масъулият юкланиши ва бу масъулиятни бажариш том маънода фаоллик ва фидойиликни талаб этишини ҳам яхши тасаввур қиласизлар, деб ишонаман.

Сенатнинг янги таркиби ҳам профессионал, ҳам сиёсий, ҳам тайёргарлик нуқтаи назаридан олдинги таркибга нисбатан анча юқори даражада шаклланди. Бу фикрнинг тасдиғи сифатида кўйидаги рақамларни келтириш ўринилиди.

Сенат янги таркиби аъзоларининг 94 нафари олий маълумотли бўлиб, уларнинг 18 нафарини иқтисодчилар, 9 нафарини юристлар, 23 нафарини мухандис-техник ходимлар, 15 нафарини педагоглар, 8 нафарини тиббиёт ходимлари ташкил этади. Сенаторлар орасида 13 нафар фан номзоди, 8 та фан доктори, 2 нафар академик бор.

Олий Мажлисимизнинг юқори палатасига ишлаб чиқариш, қурилиш, қишлоқ ҳуждигизни, илм-фан, маданият, таълим-тарбия соҳалари, жамоат ташкилотларининг кўзга кўринган намояндадари аъзо этиб сайлангани, ҳеч шубҳасиз, Сенатнинг салоҳиятини оширишга хизмат қилади.

Ўтган беш йил мобайнида мамлакатимизда Сенат фоалиятини йўлга қўйиш, унинг самарадорлигини ошириш бўйича катта тажриба тўпланганини ҳисобга олишимиз зарур.

Давлатимиз раҳбари ана шундай тажрибани ортириша, Сенат кўлга киритган барча ютуқларга муносаб хисса кўшган, бу борада ўзини аямасдан меҳнат қилган Сенатнинг олдинги таркиби аъзоларига чукур миннатдорлик билдириди.

Ўзбекистонимизни ҳар томонлама тараққий эттириш билан боғлиқ улуғвор вазифаларни амалга оширишда, юртимиз тинчлиги, ҳалқимиз фаровонлиги йўлида хизмат қилишда барчангизга чин қалбимдан катта муваффақият ва янги омадлар тилайман, деди Президентимиз.

Ўтган давр мобайнида Сенат, аввало, олий вакиллик органи сифатида Ватанимиз олдида турган юксак мақсадларга эришиш, умудавлат ва ҳудудий манфаатларнинг мутаносиблигини тъминлаш, Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилинадиган қонунларни кўриб чиқиш ва маъқуллаш, қонун ҳужжатларида белгиланган қоида ва талабларни ҳаётга татбиқ этиш бўйича катта ишларни амалга оширганини таъкидлаш лозим.

Мамлакатимиз раҳбари Сенат фаолиятида йўл қўйилган айрим камчиликлар, эътибордан четда қолган масалалар, унинг олдида турган энг муҳим вазифалар ҳақида ҳам тўхталиб ўтди.

Ўз ишимишга ўзимиз танқидий баҳо бермасдан туриб, янгитдан шаклланган Сенатнинг вазифалари, юртимиздаги тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, ислоҳотларимиз самарасини тъминлаш, бир сўз билан айтганда, бугун ҳаётнинг ўзи талаб қилаётган устувор йўналишларни белгилаб олиш мумкин эмас, деб таъкидлди Президентимиз.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Регламенти тўғрисида»ни Қонуннинг 4-моддасига биноан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси ва унинг ўринbosarlari лавозимларига номзодларни тақдим этди.

Сенат аъзолари яширин овоз бериш йўли билан Сенат Раиси лавозимига Илгизар Собировни, Раис ўринbosarlari этиб Мавжуда Ражабова ва Муса Ерниязовни сайладилар.

Мажлисга раислик қилувчининг таклифига биноан, сенаторлар Сенат қўмиталарини ташкил этдилар ва уларнинг раисларини сайладилар. Шунингдек, Олий Мажлис Сенатининг Регламент ва этика масалалари бўйича комиссияси ҳам тузишлиди.

Шу билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг биринчи мажлиси ниҳоясига етди.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ
МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ
ҚАРОРИ**

**Ўзбекистон Республикаси Олий
Мажлиси Сенатининг Раисини
сайлаш тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиснинг Сенати ҚАРОР КИЛАДИ:

- Илгизар Матёқубович Собиров Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Раиси этиб сайлансан.
- Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг
мажлисида раислик қилувчи,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссияси раиси

М.АБДУСАЛОМОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 26 январ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ
МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ
ҚАРОРИ**

**М.А.Ражабовани Ўзбекистон
Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Раисининг ўринbosари
етиб сайлаш тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиснинг Сенати ҚАРОР КИЛАДИ:

- Мавжуда Абдуллаевна Ражабова Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раисининг ўринbosари этиб сайлансан.
- Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг
мажлисида раислик қилувчи,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссияси раиси

М.АБДУСАЛОМОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 26 январ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ
МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ
ҚАРОРИ**

**М.Т.Ерниязовни Ўзбекистон
Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Раисининг ўринbosари
етиб сайлаш тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиснинг Сенати ҚАРОР КИЛАДИ:

- Муса Тажетдинович Ерниязов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раисининг ўринbosари этиб сайлансан.
- Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг
мажлисида раислик қилувчи,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссияси раиси

М.АБДУСАЛОМОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 26 январ

БУГУННИНГ НАФАСИ

Хисобот-сайловлар

Инсонга наф келтириб

Шахрихон туман халқ таълими бўлими бир қарашда маънавият ва маърифат хонасини ёдга солади. Ҳамиша одамлар билан гавжум. Хона тўридаги шкафда турли адабиётлар териб кўйилган. Ўз сафига 7049 нафар аъзони бирлаштирган 56 та бошлангич ташкилотлар айни кунларда навбатдаги хисобот-сайловларига пухта хозирлик кўрмокда.

Бинобарин, туман касаба уюшма бирлашган қўмитаси раиси Убайдулло Турсунов учун ҳар бир дақиқа фанимат.

— Ҳисобот-сайловлар фаолиятимизга баҳо беригина қолмай, режаларимизга ҳам тузатиш киритади, — дейди У.Турсунов. — Жорий йилнинг 15 январидан бошлангич касаба уюшма ташкилотларида ҳисобот-сайловлар бўлиб ўтмоқда. Туман қўмитаси барча бошлангич ташкилотлар раислари иштирокда семинар ўтказганини бугун ўз мевасини бермоқда.

Ҳар бир кунга «Инсонга наф келтириш олий баҳт» шиори билан мазмун бағишилаётган, касаба уюшма аъзолари дард-ташвишларини ўзиники деб билған раиснинг кайфиети чоғ. Ахир, одамларга кўмак беришдан ортиқ баҳт борми дунёда?..

Абдулҳай ЮНОСОВ,
«Ishonch» мухбири

Манфаатлар уйғуности, ижтимоий шерикчиликни изчил йўлга кўйиш ва таомиллаштириш масалалари касаба уюшма ташкилотларининг асосий вазифаларидан биридир. Тошкент вилояти савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касаба уюшмаси кенгаши томонидан ташкил этилган намунали семинарда ҳам мазкур масала атрофлича муҳокама қилинди.

Кун тартибида ижтимоий шерикчилик

Тадбир касаба уюшма ташкилотларида ҳисобот-сайловларга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишига бағишиланганини учун ҳам бу жуда мухим эди. Унда тармоқ касаба уюшмасининг туман ҳамда шаҳардаги вакиллари, бошлангич ташкилотлар етакчилари ва фаоллар иштирок этиши.

Йилишда тармоқ касаба уюшмаси Марказий кенгаши раиси Ч.Шодиев, вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгашининг мутахассиси М.Иноятовлар сўзга чиқиб, бошлангич ташкилотларда ҳисобот-сайловларни юкори савида ўтказиши юзасидан ўз фикримулоҳазалари билан ўртоқлаштилар.

(Ўз мухбири миз)

Қашқадарё вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгашида меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий ва хукукий манфаатларини ҳимоя қилинган амалга оширилаётган ишларни янада кучайтириш ҳамда хисобот-сайлов ийғилишларини ташкилий жиҳатдан юкори савида уюшқоклик билан ўтказиши мақсадида фаолларнинг ўкув-семинари бўлиб ўтди.

Фаоллар семинари

Семинарни вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси Э.Ражабов очди.

Маълумки, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг 4-Курултойи резолюциясида тармоқ келишувларидан тариф келишувларига, худудий келишувлардан минтақавий келишувларга босқичма-босқич ўтиши амалга ошириш вазифаси кўйилган эди. Шундан келиб чиқсан ҳолда ижтимоий-иқтисодий ҳимоя бўлими мудири А.Тўраев вилоят ҳокимилиги, вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ҳамда савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси ўртасида тузиладиган комплекс минтақавий келишувнинг аҳамияти ҳақида маъруза килди. Жамоа шартномаларининг бажаралиши бўйича касаба уюшма ташкилотлари томонидан олиб бориладиган иш-

лар хусусида алоҳида тўхталиб ўтди. Ташкилий ишлар бўлими мудири Я.Норов хисобот-сайлов ийғилишларига тайёргарлик кўриш ва ўтказиши тартиби, ийғилиш ҳужжатларини расмийлаштириш ҳақида атрофлича тушунча берди.

Шунингдек, у семинар қатнашчиларини туман, шаҳар, вилоят, республика ва худудий бирлашма кенгашлар ҳисобот-сайлов конференцияларига делегатлар сони, сайлаб қўйиладиган органлар таркиби юзасидан ўз КУФК тавсиялари билан таништириб, касаба уюшма ташкилотлари фаолиятини янада таомиллаштириш учун кадрлар масаласига жиддий ёндашиб лозимлигига эътибор каратди.

Семинар иштирокчилари ўзларини кизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

Акмал АБДИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Тарихга кўчган йил
Баркамол авлод йилига
пухта замин яратди.
Гулистон тиббиёт коллежи
540 ўкувчига мўлжалланган янги бинога эга бўлди.
Айни пайтда бу ерда 2058
нафар талаба таҳсил олайти. Юзга яқин педагоглар ёшларга пухта билим беришмокда.
Коллеж лаборатория жиҳозлари, «Саломатлик» лойиҳаси бўйича кенг ва ёргу ўкув хоналарга эга.
Дарсликлар, кўргазмали ўкув куроллари билан таъминланган.

Келажак ҳақида ғамхўрлик

2287 нафар аъзони ўз сафида бирлаштирган коллеж бошлангич касаба уюшма ташкилоти «Баркамол авлод йили»да қатор тадбирларни белгилаб, амалга оширишга киришди.

Айниқса, уруш ва меҳнат фахрийлари, хукуқ-тартибот ходимлари, санъаткорлар, ёзувчи ва шоирлар билан учрашувлар кизиқиши ўйготмоқда.

Яқинда «Беғубор ёшлиқ сурурни ва баҳти кексалик» мавзуидаги семинар-тренинг ўқазилди. Тадбирда ёшлар билан бир қаторда меҳнат фахрийлари ҳам каташтилар.

Талабалар орасида спортни тариги килиш, уларни жисмонан баъзват қилиб тарбиялашга катта ўтибор қартилган. Спорт зали, тренажёр ҳоналари замонавий талаб даражасидаги жиҳозланган бўлиб, «Баркамол авлод» спорт мусобақаларининг Республика босқинида мудаффакиятни иштирок этиши ва сорнили ўрин эгаллаш унун тайёргарлик ишлари кизин кетмоқда.

Анора САЙФУЛЛАЕВА

Касаба уюшмага ташкилотчи, улдабурон, укувли, айни чорда билимдон кадрлар керак. Агросаноат мажмуми ходимлари Самарқанд вилоят кенгаши ана шу ақидага амал килган ҳолда асосий ўтиборни тармоқ етакчилари таркибини кучайтиришга каратган. Шу чоққача таркиб раҳбарларининг билим ва маҳоратини ошириш юзасидан ўнлаб ўкув ва семинар тренинглар ўтказилди.

Фаолликка интилиб

— Амалдаги йилнинг ilk кунлариданоқ ҳисобот-сайловларга тайёргарлик кўриш ва ўтказиши ҳамда аъзоликка жалб қилиш бўйича 14 та семинар ташкил этилди, — дейди тармоқ кенгаши раиси ўринбосор Садриддин Аслиддинов. — Тизимдаги иқтисодий ишҳотлар тармоқ етакчилари олдига кўйиган вазифани англатишга интиляпмиз.

Соҳа ходимларининг 287.073 нафарини ўз сафига бирлаштирган 531 та бошлангич ташкилот ўз мавқенини тиклаб олди. Ташаббус, ташкилотчилик, етакчилар жонқурлиги Тойлок, Пастдарғом, Нарпай, Паҳтачи туманларида яқол кўзга ташланаяти.

Нурила ШАМСИЕВ,
«Ishonch» мухбири

«Энг намунали бошлангич ташкилот»

Бошлангич касаба уюшма ташкилотлари ўртасида ўтказиши «Энг намунали бошлангич ташкилот» танловида Янгийўл шаҳар ХТБга қарашли 5-умумталим мактабининг бошлангич касаба уюшма ташкилоти ўтиздан ортиқ бошлангич ташкилотлар ичди биринчи ўринни эгаллади. Мактаб касаба уюшма ташкилоти раиси Феруза Зинурова Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси

Марказий кенгашининг дипломи билан тақдирланди. Шунингдек, ташкилот хонаси Марказий кенгаши ҳисобидан тўлиқ жиҳозлаб берилди.

Дарвоқе, Ф.Зинурова шу йилнинг 8 январ куни бўлиб ўтган ҳисобот-сайловда ташкилот етакчилигига қайтадан сайдланган эди.

Ўз мухбири миз.
Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар

Мирободнинг меҳнат бозори

Баҳридин анча сарсон бўлиб юрди. Қанча ишламасин, косаси оқармади. Мусоғирчилик жонидан ўтди. «Ўз ўйим-ўлан тўшагим», деди-ю, уйга қайти.

Борлиққа оқшом кўнганида, Тошкентга кириб келди. Ёлғизини кўриб, онасининг боши осмонга етди. Ўглининг ағбор аҳволи кўнглини бузиб, кўзёш тўқди.

— Нега йиглайсиз, ойижон, ахир қайти келдим-ку?

— Энди четга боришни кўй, болам, шу ерда ҳам иш топилиб қолар...

Баҳридин онасининг гапини маъкуллагандек, бошини иргаб кўйди ва эртасига Миробод туман Бандликка кўмаклашувчи марказга борди. Кўп ўтмасдан,

бир кўшма корхонага ишга жойлашди.

Марказга ўтган йил мобайнида Баҳридин сингари яна 2911 нафар йигитизиз иш сўраб келган эди. Шуларнинг 2469 нафарига иш топиб берилди. Колган 258 киши эса бепул ўкув курсларига юборилди.

Президентимизнинг «Йирик саноат корхоналари билан касаначиликни ривожлантириш асосида ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасида кооперацияни кенгайтириши рагбатлантириши чора-тадбирлари тўғрисидаги Фармони ва 2007 йил 6 апрелдаги «Аҳоли баандлигини ошириш ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш органлари ходимлари фаолиятини таомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги Қарорига асосан дастур ишлаб чиқилган. Ўтган 2009 йилда

жами 7866 та иш ўрни яратилиши режалаштирилган эди. Шундан 701 таси инцирозга қарши курашиш дастурига ҳам киритилган эди. Пировардида, 7904 та иш ўрни яратилиб, топшириқ 100,4 физига ўдддаланди.

Айни пайтда касаначиликка ҳам алоҳида ўтибор қаратиласяти. Масалан, ўтган йил давомида уйда ўтирган 778 нафар фуқаро, айниқса, хотин-кизлар ишли бўлиб, рўзгорига барака кирди.

Ишсизлини бартараф этишида меҳнат ярмаркаларининг аҳамияти катта. Шундай тадбирларнинг тўрталасида ҳам коллеж битириувчилари, вояга етмаган ўспиринлар, Куролли кучлар сафидан захирага бўшаган ёшлар фаол иштирок этдилар.

Шарофат НОРҚУЛОВА,
«Ishonch» мухбири

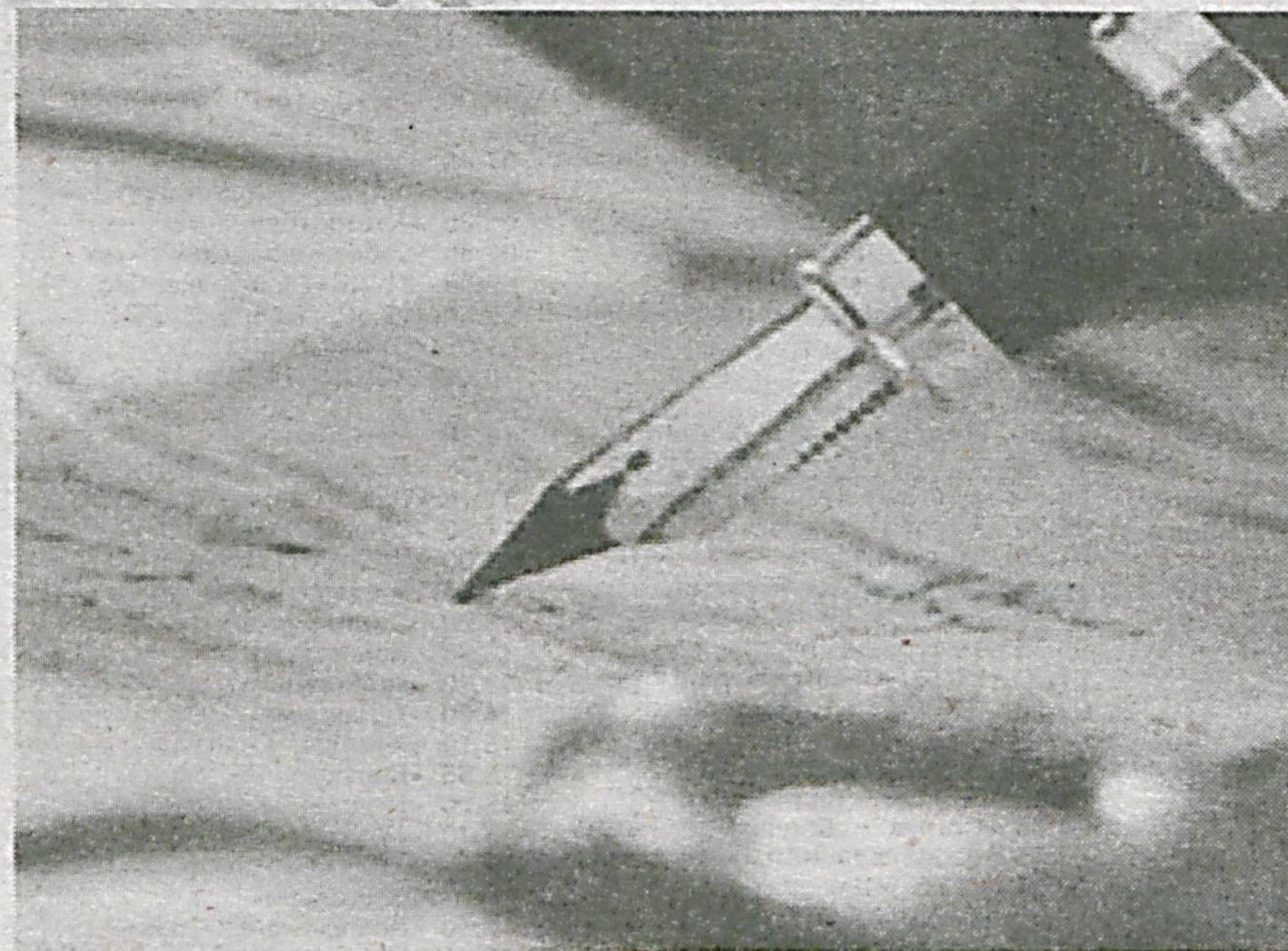
Сўраган эдингиз...

Ишдан қайтаётиб...

Турмуш ўртогим ишидан уйга қайтаётганда, автохалокат туфайли вафот этди. Бу холат иш билан боғлик деб хисобланмайдими?

Барно ШАМСИЕВА,
Дангарга тумани

Мехнат кодексининг 189-моддаси 2-кисмида ходим иш берувчи томонидан ажратилган транспортда иш жойига келаётган ёки қайтаётган вақтда шикастланса, етказилган зарар учун иш берувчи моддий жавобгар бўлиши белгиланган.

Таржимонга ҳақ тўланадими?

Мени судда кўрилаётган ишга таржимон сифатида жалб этиши. Суд жараёнида 12 кун қатнашдим. Бунинг учун ҳақ тўланмайдими?

Фурқат ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Пастдарғом тумани

Бу масалани тартибга солувчи алоҳида қонун бор. 1992 йил 3 июлдаги «Гувоҳлар, жабрланувчилар, экспертлар, мутахассислар, таржимонлар ва холисларнинг қилган харжатларини тўлаш тартиби ва микдорлари тўғрисида»ги қонунда бундай шахсларнинг харажатларини қоплаш тартиби белгиланган.

Суд жараёнида таржимонлик қилганингиз билан боғлик сарф-харажатларингизни қоплашни сўраб, белгиланган тартибда ўша судга мурожаат этишингиз лозим.

Кечиккан иш ҳақи

Иш ҳақи тўлови иккى ойга кечикди. Орада 2009 йил 1 декабрдан Президент фармони асосида иш ҳақи ошиди. Бизга тўлови кечиккан иш ҳақи кейинги оширилган микдорда тўланиши керак эмасми?

Алиберген НИЁЗМАМЕТОВ,
Эллиқкаль тумани

Мехнат кодексининг 161-моддасига мувофиқ, жамоа ҳамда меҳнат шартномаларига асосан иш ҳақи ярим ойда бир мартадан кам бўлмаган муддатда тўлаб борилади.

Иш берувчи ўзининг файриконуний айбли ҳаракат ёки ҳаракатсизлиги туфайли ходимга етказган зарари учун моддий жавобгар бўлади (МКнинг 186-моддаси). Ходим учун аввал иш ҳақи билан у ошгандан кейинги фарқ кўрилган моддий зарар хисобланади.

Зарар кўрган ходим ариза билан унинг қопланишини талаб қилиб иш берувчига мурожаат этади. Иш берувчи аризани кўриб чиқиб, 10 кунлик муддат ичига тегишли қарор қабул қилиши шарт. Ходимга зарарни тўлаш ҳақида бўйруқ чиқарилмаган ҳолларда рад этиш ҳақидаги далил — асосли ёзма жавоб 3 кун ичига ходимга топширилиши шарт. Бундай ҳолларда ходим моддий зарарни ундириш ҳақида, ҳатто маънавий зарар қопланишини талаб қилиб, тегишли судга мурожаат этишга ҳақли.

Юкоридаги ҳаракатлар ҳамма ходимларнинг манфаатларини химоя қилиб, шу ташкилот (ёки унинг юкори органи)нинг касаба қўмитаси ради томонидан амалга оширилиши мумкин.

Никоҳни қайд этиш жойи

Якинда никоҳдан ўтмоқчимиз. Никоҳимизни Тошкент шаҳрида қайд этириш истагимиз бор. Бу мумкини?

Баҳодир ҚАҲРАМОНОВ,
Хонқа тумани

Оила кодексининг 212-моддасида никоҳни қайд этиш никоҳланувчи шахслардан бирининг яшаш жойидаги фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органлари томонидан амалга оширилиши белгилаб кўйилган.

Алоҳида ҳолларда истисно тариқасида (агар ота-онаси ёки никоҳ тузайтган ёшлар турли вилоят ёки туманларда яшаб турган бўлса) отаси ёки онасининг ёзма аризасига кўра, никоҳ ота-онасининг ёки улардан бирининг яшаш жойидаги ФХДЁ органида ҳам қайд этилиши мумкин.

Мехнат дафтарчасидаги ёзув

Мехнат дафтарчамга рус тилида яшил рангли сиёҳ билан интизомий жазо олганлигим ҳам ёзилиди. Шу тўғрими?

Ойбек ЭРМАТОВ,
Фаллаорол тумани

Аддия вазирлигига 1998 йил 29 январда 402-рақам билан рўйхатга олинган «Мехнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисида»ги йўриқномага асосан меҳнат дафтарчasi давлат (ўзбек) тилида, Қорақалпоғистонда эса қорақалпок ёки ўзбек тилида иш берувчи томонидан ходимнинг иштирокида тўлдирилади.

Унга киритилган маълумотлар қора, кўк ёки бинафша рангли сиёҳ билан ёзилади.

Интизомий жазолар тўғрисидаги маълумотлар ёзилмайди. Тўлдириш пайтида яроқсиз бўлиб қолган меҳнат дафтарчасига далолатнома (акт) тузилиши шарт.

Мехнат дафтарчаси яроқсиз бўлиб қолганда унинг дубликати ходимнинг охирги иш жойидан берилади.

Хукуқ ва ҳалкаро ҳаёт бўлими

Паришонхотирлигим курсин

Менинг паришонхотирлигим сабаб ташкилотимизга бир миллион сўмдан ортиқ моддий зарар етди. Кўп болали ва ноҷорлигим туфайли уни тўлай олмайман.

Иш берувчи бунинг учун мени ишдан ҳайдамаслиги, ҳеч бўлмаса зарарни мендан ундиришдан воз кечиши мумкини?

Собиржон НАЗАРОВ,
Балиқчи тумани

Ходимнинг айбли қилмиши учун интизомий жазо кўллашда иш берувчи меҳнат шартномасини бекор қилиш жазосини танлашга ҳақли. Лекин бунга мажбур эмас. Лозим топса, ҳайфсан ёки жарима солиши жазосини кўллаши ҳам мумкин (МКнинг 181-моддаси).

Иш берувчи зарар етказилган чоғдаги аниқ ҳолатларни хисобга олиб, айборд ходимдан зарарни ундиришдан қисман ёки бутунлай воз кечиши ҳақли (МКнинг 200-моддаси).

Сиз ташкилот раҳбарига зарарни ундиришдан воз кечишини сўраб, мурожаат этишингиз лозим.

Мамлакатимизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар натижасида солиқ тизимида ҳам кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда. Солиқ сиёсатининг асосий йўналишларидан бири хўжалик юритувчи субъектлар зиммасидаги солиқ юкини камайтириш, корхоналарнинг тўлов қобижатини мустаҳкамлаш ва уларнинг ривожланиши учун шароити яратишга қаратилган. Жумладан, юридик шахслардан олинидагин даромад солиғи ставкасининг пасайтириб борилиши, солиқ базасидан чиқариб ташланадиган харжатлар таркибининг кенгайиши солиқ тизимини янада юксалитиради. Солиқ ставкасининг пасайтирилиши ва базасининг қисқартирилиши ушбу солиқнинг бюджет даромад

ларидаги улуши камайишига таъсир кўрсатади. Натижада, шунинг ҳисобига хўжалик юритувчи субъектлар ихтиёрида қоладиган маблағлар кўпаяди ҳамда айланма маблағлари ошади. Даромад солиғининг бюджет даромадлари шаклланишидаги ўрни солиқ ставкаси ва солиқ тартиладиган база ўзгаришидан ташқари, солиқ тўловчилар сонининг ошиши ёки камайиши билан ҳам боғлик бўлади. Бозор иқтисодиёти шароитида даромад солиғи тўловчилар сони камайиб бориши кузатилади. Бунинг асо-

си сабаби сифатида хусусийлаштириш оқибатида аввал даромад солиғи тўловчи хисобланган субъектлар кичик бизнес корхоналари сифатида соддалаштирилган тартибда ягона солиқ тўлаётганини ва даромад солиғини хисоблаб чиқариш ва тўлашдаги айrim муаммоларни келтириш мумкин.

Тадбиркорликнинг бир давлат ҳудудидан ташқарига ёйлиши олинидаган даромадларнинг иккى томонлама солиқка тартилишини келтириб чиқарди. Бу давлатлар ўрта-сидалиги алоқаларнинг кенга-

Ислоҳотлар аҳамияти

Ботир ҲАМИДОВ,
ТДИУ талабаси

Саломатлик ва гүзәллик мүжассамлашганда...

Косметологларнинг күпчилиги тери холатини яхшилаш учун шифобаҳаш ваннадар кабул қилишини тавсия этади. Бу бежиз эмас. Шифокорлар ҳам терлаш орқали кўпгина касалликлардан фориг бўлиши мумкинligini таъкидлашади. Яхши терлаш натижасида бадандо бир қанча ижобий ўзгаришлар содир бўлади. Юзданги тиришлар ёзилади, камаяди, юз шакли бўртиб, ранги яхшиланади.

Ҳаммомда яхшилаш терлаш орқали тана нафакат тозаланади, балки кўплаб касалликлардан фориг бўлади, руҳ тетиклашади. Чиқаётib юзни совуқ сувда яхшилаш ювиш лозим, бу тириш пайдо бўлишининг олдини олади.

Ҳаммомда яхши терлаш сочни мулоими, юмшоқ, силлиқ қиласи, соч рангининг товланишини кучайтиради. Тараганда кам тўклилади, соч ости томирлари мустаҳкамланиб, ранг қабул қилиш осонлашади. Терлаш натижасида томирларда қон оқими равонлашади. Ҳаммомдан сўнг, ётиш олдиндан қош-киприкларга озука тарзида эчки ёғи, канакунжут мойидан суринг фойдалидир. Бу уларнинг қорайиб, қалинлашишига сабаб бўлади.

Шу ўринда тери учун фойдали бўлган бир неча хил ниқобларни тавсия этамиш. Уларнинг муглақо табиий воситалардан тайёрланиши саломатлигингизга хавф солмаслигига асос бўлади.

Юзга ва бўйинга тортилган табиат неъматлари асосидаги ниқоблар 10-15 дақиқа сақлаб турилади. Сўнгра совуқ сувга намланган пахта билан артилади.

Мабодо одамнинг юз териси қуруқ бўлса, унда шафтоти бўтқа ҳолига келтирилиб, юз сатҳига ҳар куни ниқоб қилиб суруб турилади. Шунда юз териси майин бўлиб, таранг тортиб жозибали тус беради. Шафтотили ниқобдан 10-15 кун фойдаланиши лозим.

БИР ЧИМДИМ...

Саримсоқ ёки лавр япроғи солиб қайнатилган картошкага мазали бўлади.

Қунгабоқар мойи кўп қиздирилганда тахир бўлиб қолади. Тахирлигини кетказиш учун унга сабзи бўлакларини солиб кўйинг.

Сақланаетган пиёз кўкариб кетмаслиги учун кутига қотган нон, булочка солиб кўйиш керак. Нон ортиқча намликин ўзига тортиб олади.

Пишириғингиз яхши кўтарилишини истайсизми? Унда хеч қачон унни суюклика қўшманг. Аксинча, унга суюклик кўшиб ҳамир тайёрланг.

Карамнинг ички кисмидан кўра устки баргларида С витамини кўпроқ бўлади.

Бодринг консервалаётганда сирка ўрнига аспириндан фойдалансангиз бўлади. Бир қошиқ сиркага бир дона аспирин миқдорида.

Янги узилган гулларни узок сақламоқчи бўлсангиз ҳам аспириндан фойдаланинг.

Рұзғар-бошида

Замон шиддат билан одимламоқда. Мода ҳам ундан ортда қолаётгани йўқ. Бугун харид қилган кийим ёхуд аксессуарингиз ўрнини ҳафта-ой ўтмай, янгиси эгаллаяпти. Олдинлари кийим эскирсагина янгиси харид қилинса, энди бу ўлчов мода эскириши билан боғланмоқда.

Сумкалар... Уларга аёл гўзалигингизнинг энг муҳим қисми сифатида қарашлари ҳам бежиз эмас. Сиз қандай сумкани маъкул кўрасиз? Харид вақтида унинг қайси жиҳатларига эътибор қаратасиз?

Сумканинг энг асосий вазифаси нимада деб биласиз: безакми ёхуд юк кўтариш воситаси, балки косметика ашёлари учун ишончли жойdir у? Бу саволларга жавоб бериш ёки шунчаки сумкани кўтариб юриш асносида ўзингиз билмаган ҳолда руҳиятингиз ҳақида атрофдагиларни «огоҳлантириб» турасиз.

Демак, сумкангиз:

Катта. Унга кун давомида фойдаланингиз мумкин бўлган ҳамма нарсани жойлашни хоҳлайсиз. Бу сизнинг кенг дунёқарашингиз ва сергайратлигингиздан далолат. Одатда, ҳар қандай ишда катта ютуқларга эришасиз.

Нафис ва ихчам. Унинг ичидаги упа-элик ва телефондан бўлак нарса учрамайди. Бундай сумка соҳиби вазмин ва иродали бўлади. Нима асосий ва нима иккичи даражали эканлигини тез ажратади. Ўйлаган ниятларига доимо эришининг сири ҳам шўнда.

Кўлда тайёрланган ёхуд ўзи безатган сумкани афзal

ниб, текисланишига ёрдам беради.

Сабзи бўтқаси, ёғли терилар учун жуда эм бўлувчи табиий омиллардан хисобланади. Мазкур ниқоб хусн-бузарлар билан азиятланган, сўлин-кираган териларга маъкул кўрилади. Мабодо, сабзи бўтқасига олма кўшиладиган бўлса, унда юз териси янада мулаймлашади.

Помидордан ҳам ниқоб сифатида фойдаланиши мумкин. У ийрик тешикчали ёғли юзларга жуда мос.

Картошка тутунакларидан ҳам ўз ўринда ниқоб сифатида фойдаланиши мумкин. Картошка ажинларни текислаш хусусиятига ҳам эга. Бунинг учун янги картошка қайнатилиб, пиширилади-да, қайноқлигидан эзилгач, унга бир оз сут кўшиб аралаштирилиб, со-вутланган ҳолда юзга суриласди.

Мабодо, юз териси ниҳоятда қуруқ ва таъсиричан бўлса, унда ниқоб қилинучи маҳсулотга бир неча томчи ўсимлик мойи кўшилиши лозим.

Юзларида фаришталар кулган аёлларимиз бу маслаҳатларга безътибор бўлишмайди, деб умид қиласиз.

Рўзгор-бошида

БИР ЧИМДИМ...

Гўшт бўлаги кўндаланг кесилса тезроқ пишиди.

Товук гўсти ширин ва күшкўр чикиши учун уни зар козозга ўраб пиширган маъкул. Одатдагидек туз, мурч кўшинг. Хеч кандай ёғи ёки майонез кўшиш щарт эмас.

Пиширик ёпишиб қолмаслиги учун колипни ёглаб бўлганингиздан сўнг ярим соат музлатичга кўйинг. Шунда пиширик осон кўчади.

Кекс хамирида майиз бир текис жойлашиши учун уни унга белаб олинг. Шундан кейингина хамирга кўшсангиз, майизлар бир текис тақсимланади.

Янги картошкани 10-15 дақиқа намакобга солиб кўшсангиз, осон тозаланади. Эски картошкани эса пустини қалинроқ арчиган маъкул. Чунки пуст тагида зарарли моддалар кўпроқ ийилади. Кўкарган картошкаларни овкатга ишлатманг. Ёруглик таъсирида унда заҳарли моддалар хосил бўлади.

Кўлида кўтариб юрадиганлар. Бундай аёл ҳакида барча муносабатларда ўртача дейиш мумкин. Сабот ва қатъият унда кам учрайдиган сифатлар хисобланади.

Кўллари орқали ўтказив кўтарадиганлар. Тартибин яхши кўрувчи ва рўзгорни яхши уddyалай олувчилардир. Ўз қадр кимматини биладиганлар сумкани тутганда тирсаги белига тегиб турасди. Бундай аёл-

лар атрофдагиларнинг назарига тушишни унчалик хуш кўришмайди.

Елкага осиб юрадиганлар. Агар кўллари тушиб турса ва кам ҳаракатланса, уятчан ва ўзига ишонмайдиган бўлади. Кўллар эркин ва бемалол ҳаракатланса, бу унинг хушчақча қувноқлигидан далолатdir. Ўзидан ва атрофдагиларидан кўнгли тўқ, хушомадга ҳам бепарво эмас.

Елкага осиб ва кўлларини елкасига кўтариб юрса, довюрак ва ҳаракатчан, муаммоларни тез ҳал қила оладигилар тоифасига киради. Одамлар билан мулокотда бўлишни ёқтиради. Елғизликни хуш кўрмайди.

Пинжига қистириб юрса, кўпчиликка кўшила олмаслигига ва жуда вазминлигингизни англаради. Ҳиссиятларини доимо бошқара олади.

билидиган аёл ижодкор, ҳаммага ҳам ўхшамайди, гўзаликка доимий ҳамроҳ сифатида қаратади. Ҳар қандай ишда кўп муваффакиятга эриша олади. Бу ўюмушларини ташлаб кўйишига сабаб бўлмайди, аксинча, бошқалардан кўра яхшироқ үддасидан чиқади.

Сумканинг шакли ҳақида маслаҳатлашиб олдик. Энди унинг ишлатилиши, яни қандай кўтариб юришингиз ҳақида сўз юритсак.

Малик отанинг уроди

Ўзбек достончилиги хазинасидан хилма-хил достонлар ўрин олган. «Алпомиш», «Рустамхон», «Гўрўғли» каби достонлар нафақат халқ оғзаки иходиётидаги ноёб ҳодиса, балки миллат тарихининг бадий ифодасидир. Она юрга мұхаббат, кишиларга яхшилик қилиш, душманларга нисбатан ғазаб ва нафрат, эзгу ниятлар йўлидаги довюраклик, дўстликни улуғлаш достонларнинг асосий мақсадидир. Фозил Йўлдош ўғли, Ислом шоир, Пўлкан шоир, Эргаш Жуманбулбул ўғлидан ёзиг олинган ўнлаб достонлар адабиётимизнинг бебаҳо дурданасига айланган.

Ким айтгани, қай миллат кечими ҳақида сўз юритилаетганидан қатъи назар, болалиқдан тафаккуримизга сингиб борган «Тоҳир ва Зуҳра», «Эрали билан Шерали», «Саёдхон ва Ҳамро» каби достонларни ўқий бошлаганимизда, уларнинг дардига шерикликни қўнглига тутганча кўзларида ёшлар шашқатор тизилган ота-оналаримизни кўп кузатганимиз. Кези келганда бахши бироз муболага, мутойиба, таърифи тавсифларга бериларкан, унинг сўз ўйни тингловчини хушнуд этса этадики, асло фашини келтирмайди. Гўрўғлининг яшаб ўтган юрти — Чамбил таърифини бир эслайлик:

**Саксон сардовали Чамбил,
Тўқсон тўпхонали Чамбил,
Тўрт минг жевахонали
Чамбил,
Ўн минг меҳмонхонали
Чамбил,
Оти овозали Чамбил,
Олтмиш дарвазали Чамбил...**

Бундай ўхшатиш, ҳазиломуз қочиримларни тинглаган халқ эрта тонгдан то шомгача бийрон бахшилар наъра тортаётган давраларни осонгина тарк этолмаган.

«Алпомиш» достонининг ўттизига яқин талқини ёзиг олинган. Уни куйлашга журъат қилган бахшилар, қай даражада куйлашидан қатъи назар, эл орасида алоҳида ҳурмат-эътиборга эга бўлишган. Бизнинг «Алпомиш»имиз қорақалпоқ ва қозоқларнинг «Алпамис», татар ва бошқирдларнинг «Алпамша», уйғуларнинг «Алип Манам»идан гоявий яхлитлиги билан фарқ қиласди. Бу ҳақда 1993 йилнинг ёзида Анқара шаҳрида ўтказилган Ипак йўли мамлакатлари халқаро адабиёт симпозиумида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилгани оддий бир ижодкор сифатида қўнглимга фурур бағишлийди.

Туркияning мўъжизакор Ихлара воҳаси сари йўл олаётгандик. Махаллий фолклоршунос олимлар ҳудуд шимолида ястаниб ётган келбатли тог тизмасини Алпомиш тоги дея таништиришди. Шу топда «Ахир Алпомиш бизнинг миллий ҳаҳрамонимиз-ку!» деган қизғаниш ҳисси қўнглимдан кечгани рост. Шунда Қозогистоннинг Чимкент шаҳридан келган чанқовуздек тиник овоз соҳиби (аёл бахшининг исми ёдимда қолмаган) кўлига по-пукли дўмбирасини олиб, «Сизларга «Алпамис»дан байт айтип берем» деганча куйлай бошлади. Шунда автобуснинг олдинги ўринидигида

ўтирган ҳамюртимиз Малик Муродов ўрнидан туриб, ортга ўгириди-да, турли мамлакат вакилларидан таркиб топган маслакдошларга юзланиб, шундай деди: «Ажабланмангизлар, азизлар! Алпомишнинг бу тоғларга келгани, от ўйнатиб, ёв сари наъра тортгани рост бўлиши мумкин. Аммо ҳозир у бизнинг тоғ-адирларда, элатлар орасида яшаб келаётir. Сафаримиз-

дан сал аввалроқ мен Алпомиши Коражон билан Бойсун тоғларида учратдим. Қўлида қирқ газли қиличи, остида Бойчибори, ҳайқириғи дараларни ларзага солади:

**Қалмоқларни тўплаб олди,
Бирор майдон уруш бўлди.
Оқади кўзининг ёши,
От остида ёвнинг боши.
Жулдур полвонлар саваши,
Талаб қилиб ўзинг келдинг.
Ҳолинг билмай уруш қилдинг.
Бекорга анчанг ўлдинг,
Тойчи қалмоқ, нима қилдинг?
Бек Алпомиши дейди мени,
Тутсам ўлдираман сени.
Кўп жонларни ҳалок қилиб,
Бунда ўлдиридинг беъмани,
Мени билсанг Бойсун хони,
Қайтмасман бунда йўлимдан,
Омон бермасман кўлимдан....».**

Малик домла ёв устига ёпирилаётган қаҳрамон образини, у айтётган хитобни шундай илҳом ила ўқидики, барча беихтиёр қарсак чалиб юборганини билмай қолди. Назаримда, ушбу наъралар ҳув олис тоғлар бағрида от сурин бораётган ҳақиқий Алпомишнинг юришларидан тараалаётган садоларни эслатарди.

Сафаримизнинг 17-куни устозимиз Малик Муродовнинг яна қирқ кун Туркияда қолиб, «Алпомиш» достонининг янги таҳририга доир иходий ҳамкорликни давом эттириши ҳақидаги хабарни ёшитдик. Гарчи, туркча талқиндаги «Алпомиш» достонини кўлимга тутиш насиб қилмаган бўлса-да, устознинг ўлмас асар устида сидқидилдан ишлагани бесамар кетмаганига ишонаман.

Ўзбекистон фан арбоби, фолклоршунос олим Малик Муродов ўнлаб китоблари, юзлаб илмий-оммабоп мақолаларидан ташқари миллатимиз оғзаки иходини ўрганиш ва уни тарғиб қилишга бекиёс ҳисса кўшган фидойи инсонлардан бири эди. Унинг иходхонасида халқ оғзаки иходиёти, ҳаёт тарзини ўрганишга доир кўпгина қўлёзмалар, Қозогистон, Туркманистон,

Кирғизистон, Тожикистонда ўтказилган бир неча бадиий-ижодий экспедицияларнинг маҳсул бўлган асарлар, албом ва фотолавҳаларни кўздан кечирав экансиз, ҳавасингиз келиши тайин. У умрининг сўнгги давларидаги ҳудудий ёш олимлар ҳамкорлигига «Алпомиш»нинг Қашқадарё ва Сурхондарё бахшиларига хос талқинини янгидан жамлаш ва китоб тарзида оммага етказиш борасида берилиб ишлади. Етмишларга борган олимнинг Абдулла Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият институтидаги ишидан ортиб, қатор изланишларга қўл урганини шунчаки, йўл-йўлакай баҳолаб бўлмайди. У юрт мустақиллигини бебаҳо неъмат сифатида қабул қилиш билан бирга, озод юртни тезроқ жаҳон тан олишини, бошқа соҳалар қатори илм-фанда ҳам унинг довруғ солишини жуда истарди. Ходи Зариф, Мансур Афзалов, Ҳамид Олимжон, Музайяна Алавия, Охунжон Собиров каби ўнлаб ўзбек поэзияси жонкуярларининг илдам давомчиларидан саналган олимнинг бирин-кетин нашрга тайёрланаётган халқ оғзаки иходи намуналарига доир изланишлари талайгина эди. Қизғин баҳс-мунозарага бой давраларда Малик домла оғзаки иходимизнинг ниҳоятда бойлиги, айниқса, достончилик халқчиллиги билан дилларга яқин туришини таъкидлашдан эринмасди.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, унинг қошида фаолият юритаётган халқ иходиёти илмий-услубий маркази ходимлари иходнинг бошқа турлари қатори баҳшишоирларнинг изланишлари хусусида ҳам қайгуриб келаётir. Буни Ислом шоир, Эргаш Жуманбулбул ўғлиниң қутлуғ ёшларига бағишилаб ўтказилган республика танловлари ҳамда бошқа тантанали тадбирларнинг иштирокчиси сифатида яхши биламиз.

Бироқ, назаримда, баҳшичилик юкини елкасига олиб, аждодлар анъаналарига содик бўлиб келаётган иштирокчиларга бир қадар кўпроқ талаблар қўйилмоғи лозимга ўхшайди. Номинация ёки беллашув турлари шундай тузилсаки, баҳшишоирлар йил давомида маҳорат билан ишлашга, янги янги талқинда достонлар ёзиш ва куйлашга, созлар жўровозлигига ўз услубларига эга бўлишга ҳаракат қилишса.

Аввалиги замонларда баҳшишоирлар базму жамшидларда, шунингдек, гулханлар атрофида жамланиб, қизиқарли достонлар айтиб, тонггача тингловчиларни зериктиришмаган. Шунинг учун узок давом этувчи достончилик беллашувларини айнан уч-тўрт жойларда кўр олдирилган гулханлар атрофида ўтказиш ёхуд ёзиг, баҳолаб бориш мақсадга мувофиқдир.

**Мансур АЛОВУДДИНОВ,
Ўзбекистон ёзувчилар
уюшмаси аъзоси**

**Суратда: муаллиф
марҳум устози,
Ўзбекистон фан
арбоби Малик
Муродов
билан.**

Янги шеърлар

Айтсалар

Айтсалар бор ион-у тузига,
Қўнгилга ҳам малол келмасин.
Яхшилик қил, солма юзига,
Бирор билса, бирор билмасин.

Мехр нури ёнсин дилингда,
Саховат қил, келса қўлнингдан,
Хизр ҳамроҳ бўлар йўлнингда,
Бирор билса, бирор билмасин.

Култум чой ич — бўлсан беминнат,
Жар солмагин — қилсанг
муруват,
Баро аён Ҳудога факат,
Бирор билса, бирор билмасин.

Бу дунёда бор-йўклигингни,
Қўксинг ичра ўт-чўклигини,
Қорнинг очми ё тўклигини,
Бирор билса, бирор билмасин.

Умр ёниб сўнаётган шам,
Эл дардига мудом бўл малҳам,
Омон дегай: ганимат ҳар дам,
Бирор билса, бирор билмасин.

Дуоси қувват

Ўқсик диллар ҳолин сўра,
Фарилларни ўйла ҳар дам.
Оёғинг остига қара,
Бошинг осмонга етса ҳам.

Қўтармагин димогингни,
Эсла ўғсан чорбогингни.
Қадрига ет қир-тогингни,
Бошинг осмонга етса ҳам.

Давлатим зўр деб керилма,
Ҳаром-ҳаришга берилма.
Яхшилар устидан кулма,
Бошинг осмонга етса ҳам.

Қалбинги улаш элингга,
Дуоси қувват белингга.
Эрх бермагил ҳеч тилингга,
Бошинг осмонга етса ҳам.

Унутма инсоф-иймонни,
Фарқлай бил яхши-емонни.
Эслаб юр гоҳо Омонни,
Бошинг осмонга етса ҳам.

Факат менга...

Олисларни сувдай ичар кўз,
Уфқларни ўлар нигоҳим.
Ишқинг дилда ёнлар, ширин Сўз,
Афус, сенга етмайди оҳим.

Юзларингда мавжланар ҳаё,
Жамолингдан хихолатда Ой.
Юрагингга сигар кенг Дунё,
Факат менга топилмайди жой...

**Омон
АБДУЛЛА,
Ўзбекистон
Журналистлар
уюшмаси аъзоси,
Шоғиркон
туманидаги
1-мактаб
ўқитувчisi**

Буғунги замонда инсон хаётини телевизорсиз тасаввур қилолмаймиз. Шу боис умримизнинг кўп кисми истасак-истамасак телевизор билан бօғланиб кетган. Кети узилмас сериаллар, фильмлар, турли шоулар – буларнинг бари инсонни телевизорга ўргатиб қўяди. Айниқса, телевизорга шайдоликни кўп қаватли уйларда яшайдиган хонадонларда кўп кузатиш мумкин.

Аксарият ҳолларда она фарзандининг кун бўйи телевизорга тикилиб ўтирганидан севинади. Бунинг сабаби оддий: боласи ёнида. Шу билан аёл ўзини овутади: «болам кўчага ўрганмади, ёмон болаларга кўшилмади».

Баъзи оиласарда телевизор эрталабдан кечгача ишлаб турди. Ота-она ўйқлигидан фойдаланган болалар турли видеофильм ҳамда кўрқинчли детектив, ур-ийикит киноларни кўришади. Бунга улар учун барча имконият яратилган: кўп қаватли уйларнинг кўпчилигига кабел телевизорга уланган. Ўттизга яқин каналдан қандай кўрсатувни кўриш – уларнинг хоҳиши. Шунақа имкониятлари билан TV бугун шундай қудратга эга бўлдик, натижада ўспиринларга театр, киносаройлар керак бўлмай қолмокда. Дивандаги ётиб соатлаб кино кўриш жоннинг роҳати-да!

Мутахассислар буни тарбиянинг нотўғри усули дейишмоқда. Негаки, ишлаб турган телевизордан чиқаётган нур хона ичини ёритиши билан бирга боланинг асаб тизими ва руҳиятига ҳам салбий таъсири кўрсатади. Қолаверса, хаётнинг ачник-чучутини ташиб кўрмаган, оқ-корани ажратишга унча фаҳми етмайдиган ўспирин кўрсатувнинг маънавий томонига унча эътибор бермайди. Ўзини кизиқтирган кўрсатувларни соатлаб кўраверади. Афуски, уларнинг орасида бола руҳияти ва маънавиятига салбий таъсири кўрсатадиганлари жуда кўп. Соатлаб телевизор қаршисида жангари фильм томоша килган бола руҳиятида ёмон ўзгаришлар бўлади.

Бу мақолани ўқиган мухлислар бизга норозилик билдириши турган гап. Тўғри, боланинг телевизор кўриши аслида унчалик ёмон ҳолат ҳисобланмайди. Тарихий, ижтимоий, болаларбоп кўрсатувлар улар-

ТЕЛЕВИЗОР БАЛОСИ ва УНИНГ ДАВОСИ

ОТА-ОНАЛАРГА МАСЛАҲАТЛАР

Болангизнинг кун бўйи телевизор кўришига йўл кўйманг! Фақат керакли кўрсатувларни кўрсатинг, у ҳам бўлса суткасида 2-3 соатдан ошмаслиги керак.

Рок, шовқинли қўшиклар, порнографик, шунингдек, жангари, кўрқинчли фильмларни кўришга руҳсат берманг. Бу кинолар улардаги асаб тизими фаолиятининг кескин бузилишига олиб келади.

Телевизор олдида 5-10 соатлаб ўтирадиган ўғилқизингизга бошқа дастур тузиб беринг. Уни фойдали меҳнатга жалб қилинг, кўчага, сайилгоҳларга чиқиб бадантарбия қилсин, спорт тўғаракларига боришга унданг. Шу билан бирга, ҳар куни уй ишларини қилишга ўргатинг. Албатта бунга дастлабки ойларда улар қаршилик кўрсатади, лекин сиз бўш келманг. Уларни кўчага, ўртоқларининг олдига олиб чиқинг, улар билан соатлаб ўйнасин. Овқатлангандан сунг пиёда сайд қилдинг.

**Тоҳир ИБРОҲИМОВ,
тиббиёт фанлари
доктори, профессор**

нинг тарбиясида ижобий рол ўйнайди. Билим ва дунёқарашини кенгайтиради. Бола телевизор орқали кўп ахборотни ўзлаштириди. Лекин ҳар нарсада мебъёр бўлганидек, телевизор кўришда ҳам буни ҳисобга олиш лозим.

Биз тиббиёт ходимларининг кўрсатмаларини умумлаштириб куйдаги таклифларни билдирамиз:

1. Телевизорга яқин (1 метр) ўтирганда экрандан тараалаётган нур боланинг кўриш кувватини заифлаштиради. Айниқса, телевизор кўраётганда хона чироги ўчиқ бўлса, бундай ҳолатда нурнинг таъсири янада кучайиб, кўзга зарар етказади. Кўп ҳолларда болалар ётиб олиб телевизор кўради, бу албатта ногўри!

Бундай ҳолатда кўз қорачиғи иши издан чиқиб, файлайлик келиб чиқиши мумкин. Яна боланинг кўзи тез толиқадиган бўлиб қолади.

2. Телевизорни мук тушган ҳолда соатлаб кўриш болалар соғлиғига зарар. Айниқса, ярим тунда бериладиган футбол матчларини кўришга ота-оналар болага руҳсат бермаслиги керак. Кеч ётган бола эрталаб чарчаб турди, ўқишига салбий назар билан қарайди, натижада, дарсларни ўзлаштириши камаяди.

Телевизор қаршисида узоқ ўтириш одатга айланган болаларнинг қадди-қомати текширилганда уларнинг 50-60 фоизида сколиоз касаллиги, яъни умуртқа қийшиши аниқланган. Умуртқа поғонаси қийшайганда орқа мияда оғриқ пайдо бўлади.

3. Кабел каналларидан бериладиган шовқинли, асабга тегадиган мусика ҳамда жангари фильмлар боланинг завқини сўндиради, бошқа жиддий машғулотлар

билан шуғуланишига тўсқинлик қиласди. Кейинчалик бола дангаса бўлиб, уй ишларини чала бажаради, расм чизиш, китоб ўқиши, дарс тайёрлашга иштиёқи сусайди. Бунинг ўрнига кўп сериали детектив, фантастик, кўрқинчли киноларни кўришга олиш лозим.

Айниқса, порнография, шарманда фильмларга кизиқиб, ўртоқларидан олган видеодискетни ота-онасидан яширича, улар йўқлигидаги кўради. Бундай ҳолатда ўспирин хаёли бузилади, руҳияти ўзгаради. Шундай ножоиз ишларга рабати ошади. Бу эса боладаги келажакка интилиш, илмга қизиқиш ва бошқа қобилиятларни йўққа чиқаради. Афуски, боладаги бу ўзгаришларни ота-оналари анча кеч билиб қолишади.

4. Телевизорга муккасидан кетиши болани ёлғон гапиришга ва тартибсизликка ўргатади, кейинчалик бу одат бўлиб қолади. Болани назорат қилиш она зиммасидайди. Шунинг учун болага ўзининг хонасини ташкил қилиб бериш керак, шунда у сериялнинг овозини эшиштайди, диққати уй вазифасини бажаришга қаратилади.

5. Телевизорда кўрсатилаётган фильмларнинг мазмунига аҳамият бериш ота-онанинг зиммасидаги вазифадир. «Ўглим ёмон киноларни кўрмайди», – деган она қаттиқ хато қиласди. Негаки, унинг ўспирин ўғли бу порнографик киноларни синфдошларининг мобил телефонидан аллақачон кўрган. Буни биз ташки мухитнинг бола хоҳламаса ҳам рўй берадиган ҳолати деб белгилаймиз.

Шу билан бирга

ўспирин йигит, ҳатто қизлар ўртоқларининг уйига мөхмонга бориб бехаё кассеталарни пинхоний кўришлари кўп марта кузатилган. Бундай ҳаёсиз тасвирлар, порнография ўсминаларда шахвоний ҳис-туйғуларни уйғатади. Юқорида айтилганидек, таъкиланган мева барабир ейилади, болалар бундай киноларни кўриб руҳан бузилади, қарама-карши жинсдагиларга бошқача кўз билан қарайдиган бўлади, ота-она эса буни билмайди.

6. Телевизорда, ҳар хил интернет клубларда, дискотекаларда болалар кўраётган фильмларнинг кўпчилиги жангари, «рэмбо» руҳида бўлиб, бу уларга салбий таъсири кўрсатади. Бундай даҳшатли киноларда одамлар бир-бирини бўғади, пичоқ

ни кўришга сарфлайди. Бундай «ўтириш»лар камиди 1 соат чўзилади, бола руҳан ўзгариб, сержахл бўлиб қолади.

7. Бола телевизор кўришга ўрганиб қолса, камҳаракат, инхиқ бўлади. Кўчага чиқмайди, тенгкурлари билан футбол, волейбол ўйнаб, чўмилишларга боргиси келмайди. Шу сабабли, унинг жисмоний ўсиши сенинлашади, ҳатто тўхтаб қолиши мумкин.

Узок вақт камҳаракат боланинг бўйи ҳам ўсишдан тўхтайди, бурилил пайдо бўлади. Шунинг учун телевизор қаршисида ўтиравермай, кечки овқатдан сунг болаларни сайрга олиб чиқиб, 1-1,5 соат очиқ ҳавода айланиш мақсадга мувофиқдир.

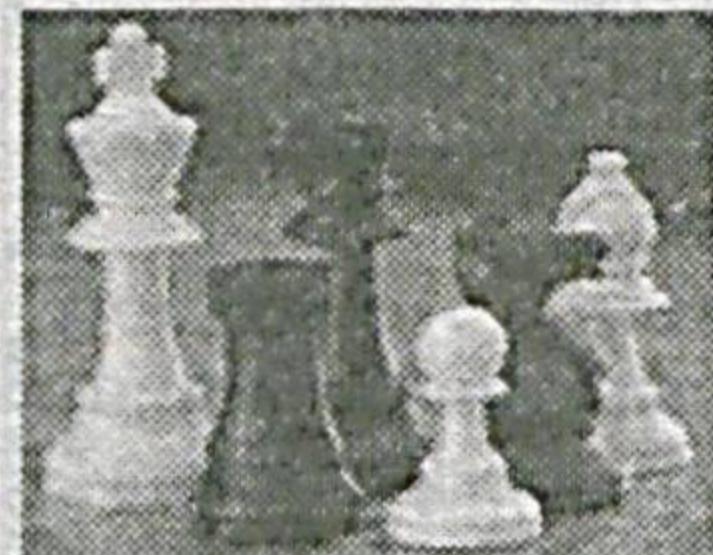
санчади, қилич билан майдалайди. Кўп ҳолларда фильм қаҳрамонининг бу кураш усулларини ўспирин сувдек шимби олиб, ўзига сингдиради. Ёш боланинг асаб тизими жуда нозик, шу сабабли бундай даҳшатли, кўрқинчли фильмларни кўрганда у яхши ухламайди, безовта бўлиб чиқади.

Бошқа хонада ётган она эса безовта ухлаётган боланинг бақиригини эшиштайди. Кейинчалик бу ҳолат қайтарилиб турса, болада невроз касаллиги пайдо бўлиши мумкин. Иккинчи салбий ҳолат нотинч ухлаётган болаларнинг кўркувдан сийиб кўйишидир. Бу тезда аниқлаб даволанмаса, бола ўспиринлик ёшига кириб ҳам сийиб қўяди, яъни энурез касалига дучор бўлади.

Баъзи болаларнинг ўқуси бузилиб, характери ўзгаради. Буни оила аъзолари ҳам сезишиади. Лекин сабабини билишмайди. Ҳар куни эрталаб бола отасидан овқатланиш, дафтар, ручка учун олган пулини ўртоқлари билан компютер ўйинларига, кейинчалик даҳшатли видеофильмлар

Шахмат

Хиндишонда ташкил этилган «Chennai open - 2010» халқаро турнирида иштирок этаётган уч нафар шахматчимиз учун биринчи тур учрашувлари мұваффакиятли якунланди. Халқаро гроссмейстер Сайдали Йұлдошев дастлабки партияда қора доналарда үйнаб, мез-

Ёшларимиз күргіги

Пойтахтимизда шахмат бүйіча ўн ва ўн олти ёшгача бұлған үғил-қызлар ўртасидағы Ўзбекистон бириңчилигінде ёш шахматчилар терма жамоамыз таркибида жағон ва Осиё чемпионатларыда иштирок этиш ҳукукіга ега бўлиш учун куч синашапти.

Үн ёшгача бўлған үғил болалар баҳсида мазкур мусобақанинг иккى карга голиби Ортиқ Немъатов (Тошкент) ва наманганлик Оқишибек Ҳамидов пешқадамлик қилмоқда. Кетма-кет тўрттадан партияда зафар қўчган умидли шахматчилар бешинчи турда ўзаро куч синашади. Қызлар ўртасида ҳам пойтахтилик иккى шахматчи - Светлана Чайкина ва Комила Собирова барча учрашувларни ўз фойдасига ҳал этиб, тўрттадан очко жамғарышган.

Үн олти ёшгача бўлған ўсминалар ва қызлар ўртасидағы беллашувларда халқаро тажрибага ега шахматчиларнинг кўплиги баҳсларнинг қизғин ва муросасин ўтишини таъминлаяпти. Ўсминалар баҳсида пойтахтилик Роман Голубевигина барча учрашувларда зафар қозонмоқда. Кейинги ўринларни банд этиб турган самарқандлик Жаҳонгир Воҳидов, Алихон Гусейнов ва тошкентлик Олег Артеменко эса утгадан ғалаба ва биттадан дурангга эришган.

Қизлар ўртасида мезбон шахматчи Елена Вербова ва самарқандлик Фарида Ҳурсанова мусобақа жадвалида етакчилик қилмоқда. Тўрт имкониятдан уч ярим очко тўплаган сирдарёлик Сарвиноз Курбонбоева ҳам чемпиононик учун курашни давом эттираяпти.

Мини-футбол

Мини-футбол бўйича Ўзбекистон чемпионатида иштирок этаётган ўн уч жамоа Зарафшон шахрида учинчи тур беллашувларни ўтказиши. Марказий учрашув маглубиятсиз одимларини давом эттираётган пойтахт вакиллари - «Ардус» ва «Бунёдкор» футболчилари ўртасида кечди.

Бешинчи дақиқада «Бунёдкор» поспони Беҳзод Ҳасанов узоқ масофадан зарба йўллаб рақиб дарвозасини аниқ нишонга олди - 1:0. Бирок ҳужумга зўр берган «Ардус» футболчилари охир-оқибат ўйинда ўзгариш ясай билдиар. Фахриддин Самегов ва Жамол Шарипов биттадан тўпга мулалифлик қилиб, жамоасига ғалаба келтириди - 2:1.

«Ардус» қолган учрашувларда Тошкент вилояти вакиллари - «Чирчик»ни 5:1, «Чотқол»ни 19:2 ва «Когон»ни (Когон) 8:1, «Олтин Тола»ни (Карши) 6:3 ҳисобида мағлуб этди. Үн етти учрашувдан ўн олтирасида зафар қозонган ва бир дуранг ўйнаган пойтах-

тиклар 49 очко билан пешқадамлик қилаяпти.

«Бунёдкор» футбольчилари асосий ракобатчига имкониятни бой берган бўлса-да, «Сўғдиё-

ўзбекистоннинг амалдаги чемпиони Нафиса Мўминова мезбон шахматчи Нарен Сваминатханга қарши ўтказилган баҳсада дурангга розилик берди.

«Ардус»нинг ғалабали одими

на»ни (Жиззах) 6:1, «Локомотив»ни (Тошкент) 8:5, «Турон-С»ни (Андижон) 1:0, «Чотқол»ни 13:2, «Когон»ни 8:1 ҳисобида доғда қолдириб, чемпионлик учун курашни давом эттироқмода.

Учинчи ўрин учун учта жамоа - амалдаги чемпион «Зарафшон-курувчи», «Чирчик» ва «Пахтакор» (Тошкент) футбольчилари даъвогарлик қилишмоқда. Ҳозирча зарафшонликларнинг имконияти юқори баҳрланмоқда. Чемпион жамоа ўз майдонида «Гулистан»дан (Гулистон) 5:2, «Нафис»дан (Самарқанд) 13:4, «Сўғдиёна»дан 7:0, «Локомотив»дан 5:1 ҳисобида устун келди ва «Пахтакор» билан 2:2 ҳисобида дуранг ўйнаб, 41 очко билан учинчи ўринга кўтарилиди.

ридан бирига бosh ҳакам этиб тайинланган бўлиб, у 30 январ куни Суриядада бўлиб ўтадиган «Ал Карама»

- «Ал Ваҳда» ўйинини бошқаради. Мазкур жуфтлик голиби 6 феврал куни ўз майдонида Ҳиндишоннинг «Черчилл Брозерс» клубини қабул қиласи ва унда ғалаба қозонган жамоа «Бунёдкор» тўп сурдиган «В» гурӯҳига кўшилади.

Жейсон Шоулдер «Пахтакор»га келди

«Пахтакор» футбол академиясида хорижлик мутахассис иш бошлади. Клуб муассислари ёш футбольчиларни тарбиялашга катта эътибор қаратиб келмоқда. Ҳукумат миқёсида ҳам ёшлар ва ўсминалар футболини ривожлантиришга юқори даражада эътибор қаратилмоқда. Футбол академиясининг фаолиятини янада яхшилаш учун англиялик таникли мутахассис Жеймс Шоулдер директор сифатида таклиф қилинди.

Жаноб Шоулдер расман 1 февралдан ўз вазифасини бажаришга киришади.

2010 йил - Баркамол авлод йили

Фарзандлар камоли йўлида

Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси Сирдарё вилоят филиал директори Норбобо Соатов билан ўтган йил якунлари ва жорий йилда болалар спортини истиқболи ҳақида сұхбатлашды.

— Вилоятда замонавий спорт иншотлари қад ростлади, мавжудлари таъмирланди ва бир қанча мактабларда спорт заллари курилди, — деди сұхбатдошимиз. — Мирзачўл спортчилари нинг турли миқёсдаги мұваффакиятли иштироки барчамизни куонтиради. Ўтган йилнинг ноябр ойида Турканиянг Антalia шахрида 130 мамлакат вакиллари иштирок этган шахмат бўйича жағон чемпионатида боёвутлик Сарвиноз Курбонбоева ва Эркинжон Жуманов кучли ўнликдан жой олди.

Умидли спортчилардан Ю.Кулжонов, Д.Мавлонов, Д.Тошпўлатов, А.Файзиева, Д.Эгамбердиевалар Москва ҳамда Бишкекда академик эшқак эшиш, Д.Тўрабекова, Ф.Фозилова эса енгил атлетика бўйича халқаро мусобақада

мұносиб иштирок этиб, соврини ўринларни эгаллади.

Республика мусобақаларида ҳам жамоаларимизнинг натижалари куончли. Масалан, Наманганда стол тениси бўйича 1995-1996 йилларда туғилган ўсминалар ўртасида ўтказилган баҳсларда фахрли 2 ва 3-ўринларни эгалладик. Вакилларимиз академик эшқак эшиш, байдарка ва каноэ бўйича Тошкент вилоятида ўюширилган беллашувлардан ҳам зафар кучи қайтишиди.

14 январ — Ватан ҳимоячилари кунига бағишлиб шаҳар ва туманларда тадбир, беллашув ва фестиваллар ўюширилди. Мирзаобод туманинда 3,12 ва 26-мактаб ўқувчилари баскетбол, волейбол, стол тениси бўйича куч синашди. Унда 14 нафар ўқувчи иштирок этди.

Кези келганда Ўзбекистон касаба ўюшмалари Федерацииси ташаббуси билан ҳар йили болаларнинг ёзги оромгоҳларини спорт жиҳозлари ва анжомлари билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётганинг таъкидлашни истардим. Чунончи, Сайхунобод, Сирдарё, Гулистан, Оқолтигин, Беёвут туманлари ва Гулистон шахрида очилган оромгоҳларда фарзандларимиз спорт билан мириқиб шугуландилар.

Пиримқул ДУСТМАМАТОВ,
«Ishonch» мухбири

Ўзбекистон куриши ва куриши ашёйери саноат ҳифзимизниң касаба ўюшмаси Марказий кенгаши ва унинг ҳудудий вакиилларни жамоалари Марказий кенгашининг Навоий вилояти бўйни вакили Ҳусайн Ибраимовга алоҳида.

Мустафо ИБРАГИМОВНИНГ вафоти мұносабати билан чукур таъзия изхр этди.

Гимнастика

Кишлоқда янги мажмуда

Кишлоқадарёнинг Косон тумани, Гувалак қишлоғида курилган бадий гимнастика зали уч юздан зиёд қизларнинг нафис иқтидорини намойиш этиши учун имконият яратди.

Ўзбекистон Республикаси халқ таълими аълоҳиси Сабоҳат Одилова мураббийлик қилаётгандан қишлоқ қизлари орасидан 5 нафари халқаро турнирлар совриндори. Улардан иккى нафари — Моҳиҷехра Аминова ва Шоҳсанам Зиёдова Германияда ўтказилган халқаро гимноэстрада фестивалида қатнашиб, мұваффакият қозонди.

Болалар спорт мажмуси директори Ўқтам Султоновнинг таъқидлашча, 18 x 30 метр ҳажмдаги бу иморат халқаро мебўрларга мос келди. Залга 16 метрли ўшбу спорт турига мос гилам тўшалган.

У ерда махсус гимнастика станоги, кўзгу, электрон табло, музика асаби, стереоаппаратура ва икlim мўътадиллигини таъминловчи ускуналар мавжуд.

Спорт иншотидаги тренажёр зали, мураббийлар, назарий машгулот ва тиббий хизмат ҳоналари, спортчиларнинг кийиниш ва ювниши учун алоҳида ҳоналар бор.

Барча имкониятларга эга бўлған гувалаклик гимнастикачилар Баркамол авлод йилида янада улкан мұваффакиятларга эришишлари, шубҳасиз.

Иzzat ҲИҚМАТОВ,
«Ishonch»нинг жамоатчи мухбири

Таълим ва фан ҳодимлари касаба ўюшмаси Қашқадарё вилоят кенгашини жамоаси кенгаш раисининг ўринбосари Ш.Юлдошевга онаси МУБОРАК азининг вафот этганилиги мұносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Харобалар остида 14 кун

Гаитида юз берган зилзила жабрланувчиларини қутқариш ишлари давом этмоқда. AFP агентлигининг хабар қилишича, 26 январ куни АҚШ ҳарбийлари Порт-о-Пренс шахридаги бино харобалари остидан тирик одамни қутқарип олишиди.

Маълумотларга кўра, ўрта яшар эркак харобалар остида икки хафта қолиб кетган. У оёғи синган, юзи жароҳатланган ва ҳолсизланган ҳолатда Порт-о-Пренсдаги кўчма госпиталлардан бирига етказилган.

Гаити ҳукумати маълумотларига қараганда, 12 январ куни юз берган зилзила курбонларининг умумий сони 150 мингга етган. 23 январ куни эса ҳукумат расмий равишда дунёнинг турли давлатлари вакиллари иштирок этган қидирив-қутқарув ишлари якунланганини ўлонни килди.

Зилзиладан кейинги 10 кун давомида 132 нафар жабрланувчи харобалар остидан топилган ва кутқарилган.

ЯРИМ ТОННА КОКАИН

Литвада бир нечта мамлакат билан биргалиқда ўтказилган операция натижасида йирик кокаин партияси кўлга туширилди. Бу ҳақда DELFI агентлиги хабар тарқатди. Наркотик моддалар Клайпеда портига олиб келинган музлатилган балиқ контейнеридан топилган.

Операция натижасида 500 кило юқори сифатли кокаин мусодара этилган. Криминал полиция ходимларининг маълумотига кўра, бу ҳозиргача Литвада кўлга туширилган энг йирик партия ҳисобланади. Унинг улгуржи нархи 50-100 миллион лит (20-40 миллион АҚШ доллари)ни ташкил қиласди. Чакана нархда эса сотовчилар бундан бир неча марта кўп фойда олишлари мумкин эди.

Республика прокуратурасининг таҳминига қараганда, жиноятчилар партиянинг асосий қисмини Литвадан ташқарига олиб чиқишини мўлжаллашган, чунки мамлакатда бундай катта миқдордаги кокаинга харидор топилмаган бўлар эди. Полиция маълумотларига кўра, Литвага ҳар йили 200 кило кокаин олиб кирилади. Унинг таҳминан ярмини полиция кўлга туширишга муваффақ бўлади.

Ишончли фаррош можароси

«Британия ҳукуматининг Норфолкда жойлашган бандлик маркази иш ўрнига номзодлар «ишончли» бўлиши кераклиги ҳақидаги эълонни нашр қилишдан бош тортди», — деб ёзди «The Daily Mail» газетаси. Марказ ходимларининг фикрича, бундай эълон «ишончсиз» ҳисобланадиган талабгорларни ранжитиши мумкин.

Кадрлар масаласи бўйича мутахассис Никол Мамо бандлик марказининг веб-сайтида фаррош кераклиги ҳақида эълон берган. Шундан кейин у эълоннинг маълумотлар базасига кўшилгани ва иш қидиривчилар эътиборига ҳавола этилганига амин бўлиш учун марказга кўнгироқ қилган. Аммо марказ вакиллари унга эълонда маълум қилинган талаблар ноқонуний деб ҳисобланиши мумкинлигини тушуниришган.

Маълум бўлишича, эълонда фаррошликка номзодлардан «ишончлилик»дан ташқари меҳнатсеварлик ҳамда инглиз

тилида оғзаки ва ёзма нутқ яхши ривожланган бўлиши лозимлиги айтилган. Бунга сабаб қилиб номзодларнинг тиббиёт мусассасаларида ишлашлари кўрсатилган. Лекин марказ вакилларига айнан ишончлилик ҳақидаги сўз ёқмаган.

Шунга қарамай, марказ қоидаларига кўра мижоз эълони, барибир, сайтда берилган. Иш берувчиларнинг фикрича, агар бандлик маркази шундай қоидалар асосида иш юритадиган бўлса, улар зарурӣ талаблар бўйича кадр тўплай олишмайди.

Нигерияда ҳарбий самолёт ҳалокатга учради

AFP агентлигининг хабар қилишича, 26 январ куни Нигерия ҳарбий денгиз

кучларига тегишли самолёт мамлакат жанубидаги Порт-Харкорт шаҳри яқинидаги ҳалокатга учраган.

Самолёт бортида учвичилар билан қўшиб ҳисобланганда 4 киши бўлган ва уларнинг

ҳаммаси ҳалок бўлган. Шахсини маълум қилишини истамаган Нигерия авиацијаси маъмурити вакилларидан бири маҳаллий матбуотга берган маълумотида самолёт қулашдан олдин телефон устунига тегиб ўтганини айтган.

Авиаҳалокат сабаблари ҳақида ҳозирча ҳеч қандай расмий маълумот берилмаган. Ҳалокатнинг бошқа тафсилотларига ҳам аниқлик киритилганича йўқ.

«McDonald's» жарима тўлайди

Нидерландия суди Леммер шаҳрида жойлашган «McDonald's» фирмасига тегишли емакхона ходимининг ишдан бўшатилишини ноқонуний деб топди. У ҳамкасбининг таомига текинга пишлок парчаси қўшиб бергани учун ишидан айрилган эди.

Малум бўлишича, воқеа тушлик пайтида юз берган. Аёл ҳамкасби тушлик учун сотиб олган гамбургерга пишлок қўшиб берган ва натижада, овқат нархи гамбургердан қимматроқ бўлган чизбургерга айланган. Компания ички қоидаларига кўра эса ходимининг иш жойида қариндошлари, ҳамкаслари ва танишларига маҳсулотларни совға қилиши таъкидланган.

Суд ишдан бўшатилишга сабаб бўлган хатони катта аҳамиятга эга эмас, деб топди ва компания аёлнинг ишда бўлмаган кунлари учун ҳам шартнома муддатига кўра ҳақ тўлаши ҳақида хукм чиқарди. 5 ой учун тўланадиган товон пули миқдори 4200 еврони ташкил этган. Бундан ташқари, суд харажатларини тўлаш ҳам «McDonald's» зиммасига тушган.

Жаҳонгир ЮНУСОВ тайёрлади

МУАССИС:
Ўзбекистон касаба
уюшмалари
Федерацияси

Бош муҳаррир
Абдухолиқ
АБДУРАЗЗОҚОВ

Таҳир ҳайъати:

Алла Долженкова,
Анвар Юнусов,
Довуд Мадиев
(Бош муҳаррир ўринбосари),

Жаҳонгир Шароффбоев
(масъул котиб),

Маъмурда Адилова,
Мирзоҳид Содиков,
Нормамат Аллаёров,
Носирхон Акбаров,
Ойсулув Нафасова,
Пиримкул Қодиров,
Софигид Ҳиетуллаев,
Шамси Эсонбоев

Бизга қўнгироқ қилинг:

Котибият: 256-52-78
Хатлар бўлими: 256-85-43

Ўзбекистон Матбуот ва аҳборот агентлигига 0116-рәқам билан рўйхатта олинган.

IBM компьтерида териди ва саҳифаланди. Офсет усулida босилди.
Бичими А-3.

Ҳажми 4 босма табоқ.

Манзилимиз:

100165, Тошкент шаҳри,
«Бухоро» кўчаси, 24-йй.
Нашр кўрсаткини: 133; 134

Газета ҳафтанинг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

Сотуда эркин нарҳда

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.
Нашримиздан кўнириб босилганда «Ishonch»дан олинганини кўрсатилиши шарт.
Тикорат аҳамиятига молик материаллар (h) белгиси остида чоп этилади.

E-mail: mail@ishonch.uz

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-йй.

Навбатчи котиб:

Ж.Шароффбоев

Навбатчи:

Ш.Абдусамадов

Мусаххих:

С.Шодиева

Саҳифаловчи-дизайнер:
Ҳ.Абдужалилов

Босишига топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 06.20

Буортма Г-53

Тиражи: 19514

ISSN 2010-5002

1 345

Бу даргоҳда баркамол авлод улгаймокда

Ҳамза туманидаги 373-богча-мактаб мажмуасини айланиб юрибмиз. Дарс кетаёттани учун мактабга хос вақтнчалик сукунатни факат шогирдлариға дарс түшүнтираёттан ўқитувчининг ишончли, босиқ овози-ю ўқувчиларнинг бурро-бурро жавоблари бузуб турарди. Бирдан тепамиздагы күнгироқ жириңглаб қолди. Зум ўтмай, синфхоналардан болаларнинг шодон кийкирик-түполонлари отилиб чиқди. Бириси күради, бириси күрмай, беихтиёр түртлиб, кейин хижолат аралаш салом берганча ўрготининг орқасидан кийкириб чопади. Бундай мажмуаларнинг ўзига хос хусусияти уч-түрт йил боғчада тарбияланып, маълум тартибга ўрганиб қолган болаларни мактабга хос мустакил таълимтарбия жараёнинг күнкитиришдан иборат. Шунинг учун 1-синф дастурда болаларни толикириб кўймаслик, аста-секин мактаб партасига мослаштиришга алоҳуда аҳамият берилган. 2-, 3-, 4-синф ўқувчиларининг таълим-тарбия тартиби одатдаги мактабларникидан фарқ қиласиди.

Бироздан сўнг яна күнгироқ жириңглади. Шодлик сели ўйноклаган ирмоқчаларга бўлиниб, боғу боғчаларга оқиб киргандай бўлди.

Күнгироқдан Күнгироқкача

Эсладим — эрталаб бу ерга келаётганимда радио сухандони «ҳатто күнгироқлар ҳам сизни болалик ватанига қайта ролмайди» деганида, ўйланиб қолган эдим. Ҳақиқатан бу ўкув даргоҳи мен ўқиган — пахсадан қилинган, полиграфияни төртинган, биринчи туртингичи синф ўқувчилари бир хонада бир ўқитувчидан сабоқ оладиган олис қишлоқ мактабидан етиб бўлмас даражада узоқ эди. Айни пайтда ҳар куни телевизору газетада кўрсатаётганимиз — янги таълим дастури асосида барпо этилаётган, таъмирланиб қайта жиҳозлананаётган мактаблар даражасига етиш учун бу ерда ҳали анча иш қилиниши керак! Бироқ, ўқитувчи-тарбиячилар жамоасига гап йўқ. Ўз касбини яхши кўради; замонавий таълим технологияларини тўлиқ ўзлаштирган; таҳрибали, таълим-тарбияда изчил ва талабчан; ота-оналар билан мустаҳкам ҳамкорлиқда ишлашади. Набирашларимиз ифтихор билан «Устоз!» деганида мана шундай фидойи инсонлар кўз ўнгимида намоён бўлиши бежизга эмас экан.

Ўз мухбиримиз.
Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар